

Prof. S. M. Gujagond Principal **Mudalgi Education Society's** 

# ARTS AND COMMERCE COLLEGE MUDALGI-591312

Dist: Belagavi) (State: Karnataka Affiliated to Rani Channamma University, Belagavi Phone/Fax: 08334-251238 Mob: 9448860675

E-mail: mudalgi\_college@rediffmail.com

# STUDENTS UNDERTAKING PROJECT WORK AND INTERNSHIPS; 2022-23

# 1.3.2 Percentage of students undertaking project work/field work/internship (Data for the latest completed academic year) 2022-23

Programme Name	Program Code	List of students undertaking project	Link to the relevant document
-		work/field work/internship	
ВА	BA4	AARATI SIDRAM NOOLI	https://rcub.ac.in/pdfs/CBCS/ba/G
		AKSHATA SUBHAS BENNALLI	<u>EOGRAPHY.pdf</u>
		AMRUTA JAGADISH KULLOLLI	
		AMRUTA SADASHIV HUKKERI	
		ANAND CHOURADDI	
		ANAND PARAMANAND HYAGADI	
		ANIL YALLAPPA HOSAMANI	
		APSANA GAIBUSAB NADAF	
		ARPITA RAMAPPA JENAKATTI	
		BALAKRISHNA RAMACHANDRA KAMAL	
		BASAPPA GADIGENNAVAR	
		BASAVARAJ KOLAVI	
		BASAVARAJ SANGAIGOL	
		BASAVARAJ SHRISHAIL NEMAGOUDAR	
		BHAGIRATHI MIRJI	
		BHARAMANNA R ASHIROTTI	
		BHARATI SATTEPPA BANDIWADDAR	
		DANESHWAR HARIJAN	
		DEEPA RAJU BIJAGUPPI	
		GAJANAND NANDIGONI	
		GANESH S ARENAD	
		GAYATRI DUNDAPPA SALABANNAVAR	
		GAYATRI SURESH JABANNAVAR	
		HALAPPA SADASHIV KALLIMANI	
		HALASHREE MAHADEV KAMALAGOL	
		HANAMANT RENUKA KALLIMANI	
		ISHWAR CHANNAPPA PUJARI	
		JYOTI SHANKAR GOTUR	
		JYOTI TAVANAPPA JARALE	
		KALAVATI DANDAPPANAVAR	
		KALMESH B HARIJAN	
		KALPANA ISHWAR BIRADI	
		KASTURI MALLAPPA KALASANNAVAR	
		KAVERI PATIL	
		KEMPANNA SHIVANAPPA TADASANAVAR	
		KIRAN MARUTI YADAGUDI	
		KIRAN PANDIT BANAKARE	
		KIRAN SANTRAM METRI	
		KRISHNA KULALI	
		LAKKAPPA VITTAL TALAWAR	
		LAKSHMI HARIJAN	
		LAVA RAMAPPA LANGOTI	
		LAXMI BASAVARAJ KARIHOLI	
		LAXMI GIRISH DEMANNAVAR	
		MAHENDRA VENKAPPA NAYAK	
		MAHESH TAMMANNA BAVIKATTI	
		MALIKJAN IBRAHIM DANGE	
		MALLESH HANAMANT HUCHCHANNAVAR	
		MANJUNATH RAJAPPA HADIMANI	
		MUDASAR TANUVEER BALEKUNDRI	
		MUSKAN RIYAZAHMAD DANGE	
		MUTTU RABAKAVI	
		MUZAMIL TANVEER BALEKUNDRI	

		T	1
	-	PANDURANG RAMAPPA KOLI	
		POOJA LAXMAN BANDROLLI	
		PRAVEEN REVAPPA PATIL	
		PREETI KAMADEV AGNEPPAGOL	
		PREMA RAMESH SOLLAPUR	
		PUNDALEEK SHIVANING KOPPAD	
		RAJU IRANAIK NAIK	
		RAMESH SANGAPPA SURANNAVAR	
		ROOPA SHANKAR DHAVALESHWAR	
		SACHIN PUJERI	
		SACHIN SHIVABASU MALOJI	
		SAGAR PRAKASH KHANATTI	
		SAGAR SHIVANAND YADAVANNAVAR	
		SANGAMESH VITHAL NAVI	
		SANJAYAKUMAR LAKKAPPA MELNAD	
		SANJU CHIMMAD	
		SANJU GOVIND KOPPAD	
		SANTOSH ANEPPAGOL	
		SARASWATI ASHOK BANDIVADDAR	
		SARASWATI DUNDAPPA KAMBALI	
		SATISH NAYAK	
		SATISH SHRISHAIL BAGGOL	
		SAVITA MAHADEV KANKANWADI	
		SHAHANOOR SADASHIV HELAVAR	
		SHAILA SHIVABASU JUNJARAWAD	
		SHAILA YALLAPPA JUNJARAWAD	
		SHASHIKANT GANESH NASHI	
		SHIRIN LAXMAN TELAGADE	
		SHIVABASU LAKKAPPA KURABAGATTI	
		SHIVANAND BASAVARAJ KONNUR	
		SHIVANAND SHRIMANT YARAGUDRI	
		SHIVAPPA DURGAPPA HANMAPPAGOL	
		SHRIKANT MUTTEPPA PUJERI	
		SHRISHAIL ARABHAVI	
		SHRUTI PARAGOUDA PATIL	
		SIDDU MUTTAPPA PIRAGI PATIL	
		SIDDU SHIVAPPA HALLUR	
		SIDDU SHRISHAIL HALLUR	
		SOUMYA CHANDRASHEKHAR HIREMATH	
		SUBHAS HARIJAN	
		SUBHAS ODDODAGI	
		SUJATA KONTENNAVAR	
		SUJATA SHRIKANT HIREKODI	
		SUNITA LAXMAN SOLLAPUR	
		SURESH DEVAPPA BADIGER	
		VIDYASHREE SHIVANAND JODATTI	
		YALLAWWA HANAMANT NAGAPPAGOL	
		YAMANAPPA HARIJAN	
		YAMANAPPA PARASHURAM MANG	1
		YASHAVANT M RAMANNAGOL	1
		YUSUB MAIBUSAB KALADAGI	1
B.Com.	всом4	AKSHATA RAMANNA SHIVAPUJI	https://rcub.ac.in/pdfs/CBCS/bcom
		ANNAPURNA SHIVABASU PUNED	/DSC,%20SEC%20&%20DSE%20(V%
		ASMITA BALAPPA BOLI	20&%20VI%20Sem).pdf
		BASAVARAJ SIDDAPPA SHIROL	
		BHARATESH S BEERANAGADDI	
		GIRISH APPANNA BANNISHETTI	

		_
	JYOTI LAGAMAPPA DANAPPAGOL	
	KALMESH PRAKASH INGALE	
	KAVERI MAHADEV KOTTAL	
	KAVITA SHANKAR BENNALLI	
	LAXMI HANAMANT BOLADELE	
	LAXMI MAHADEV SHIVAPUR	Ī
	MAHESH DHARMANNA YADRANVI	Ī
	MALLESH ARUN KAMBLE	1
	MALLIKARJUN ARJUN PUJERI	1
	MANJUNATH SANGAPPA KALYANSHETTI	1
	MUTTU BHIMAPPA MALALI	1
	PALLAVI SHIVANAND SURANNAVAR	1
	POOJA PRABHAKAR PATTAR	1
	PRAJWAL POL	1
	PREETI GOUDAPPA HUCHARADDI	1
	ROOPA BHIMAPPA DALAWAI	1
	ROOPA PRABHU MUNYAL	1
	SACHIN ASHOK SARVI	1
	SAHANA YALLAPPA KENCHARADDY	1
	SAVITA HANAMANT SATTIGERI	1
	SHILPA MAHAVEER JARALE	1
	SHIVAKUMAR KRISHNAPPA BUDNI	1
	SHIVANING HANAMANT MALI	1
	SHRUTI LAXMAN SANKANNAVAR	1
	SNEHA CHANDRAKANT MELAVANKI	1
	SONALI SUBHASH KOSHTI	1
	SUJATA KALLAPPA MUDHOL	1
	SUNANDA RAMAPPA SURANI	1
	TAYYABA HONAWADI	1
	VIDYA APPANNA BANNISHETTI	1
	VINAYAK D MARIYALLAPPANAVAR	
	VITTAL BHARAMAPPA PUJERI	
	VITTAL SATTEPPA KEMPASATTI	
	YALLALING ANAND MADARAKHANDI	1
	YASHAWANT YAMANAPPA KADAPATTI	1
	YASHODA M SANGANATTI	











# RANI CHANKAMINA UNIVERSITY BELLAGAMI

# THE COURSE STRUCTURE & SYLLABUS OF UNDER GRADUATE

**BACHELOR OF ARTS** 

**GEOGRAPHY** 

1<sup>ST</sup> TO 6<sup>TH</sup> Semesters

w.e.f.

Academic Year 2020-21 and Onwards Under

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

# **DEPARTMENT OF GEOGRAPHY**

B. A / B. Sc. Semester wise Geography Course Scheme under Choice Based Credit System (CBCS) with Effect from 2020-21 Onwards

Neek   Exam   Find   Exam   End   En	Sem.	Title of the Paper	Paper	Teaching	Duration	Eval	uation Patt	ern	Credits
Physical Geography			Code	Hours/ Week	of Exam	I A	End	Total	
Introduction to cartography	I	_	DSC1.1	5	3	20	80	100	3
Physical Geography - Part B   DSC - 2.1			DSC- 1.2	3	3	10		50	1
Theory = 3.1	II		DSC- 2.1	5	3	20	80	100	3
Human Geography			DSC- 2.2	3	3	10	40	50	1
Skill Enhanced Course (Compulsory Paper)	III	_	DSC- 3.1	5	3	20	80	100	3
Theory = 3.3 (Compulsory Paper)   SEC-1 - 3.3   2   2   10   40   50		Map Projections					40	50	1
Basics of Physical Geography   SEC-1-3.3			Enhanced	Course (Co	mpulsory P	aper)			
Regional Geography of Karnataka   DSC-4.1   DSC-4.2   3   3   10   40   50			SEC-1- 3.3	2	2	10	40	50	2
Skill Enhanced Course (Compulsory Paper)	IV		DSC- 4.1	5	3	20	80	100	3
Theory - 4.3   (Compulsory Paper)   Geography of Karnataka   SEC- II 4.3   2   2   10   40   50			DSC- 4.2	3	3	10	40	50	1
V   Theory - 5.1   [Compulsory]   DSE- 5.1   4   3   20   80   100		Skill	Enhanced	Course (Co	mpulsory P	aper)			
Environmental Geography			SEC- II 4.3	2	2	10	40	50	2
$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	V		DSE- 5.1	4	3	20	80	100	3
Population GeographyDSE- 5.3432080100 $\frac{Practical\ 1^{st}\ - 5.3}{Interpretation\ of\ SOI\ Topographical\ Maps}$ DSE- 5.433104050 $\frac{Practical\ 2^{nd}\ - 5.4}{Representation\ of\ Geographical\ Data}$ DSE- 5.533104050Skill Enhanced Course (Compulsory Paper)		<u>Theory – 5.2-a</u> Development of Modern Geography	DSE- 5.2	4	3	20	80	100	3
Interpretation of SOI Topographical DSE- 5.4 3 3 10 40 50    Practical 2 <sup>nd</sup> - 5.4   DSE- 5.5 3 3 10 40 50    Representation of Geographical Data   DSE- 5.5 3 3 10 40 50     Skill Enhanced Course (Compulsory Paper)		Population Geography	DSE- 5.3	4	3	20	80	100	3
Representation of Geographical Data DSE- 5.5 3 3 10 40 50  Skill Enhanced Course (Compulsory Paper)  Theory - 5.5 CDC		Interpretation of SOI Topographical Maps	DSE- 5.4	3	3	10	40	50	1
<u>Theory – 5.5</u>		Representation of Geographical Data					40	50	1
		Skill	Enhanced	Course (Co	mpulsory P	aper)			
Population Geography (Compulsory Paper) III – 5.6 2 2 10 40 50		Population Geography	SEC- III – 5.6	2	2	10	40	50	2

VI	<u>Theory – 6.1</u> [Compulsory]  Regional Geography of India	DSE- 6.1	4	3	20	80	100	3
	(Choice any one from 6.2-a or 6.2-b)		4	3	20	80	100	3
	<u>Theory – 6.2-a</u> Settlement Geography	DSE- 6.2-a						
	Theory – 6.2-b	DSE- 6.2-b	4	3	20	80	100	3
	Regional Planning and Development	DSE 0.2 b						
	Practical 1 <sup>st</sup> – 6.3		3	3	10	40	50	1
	Interpretation of IMD	DSE- 6.3						
	Weather Reports							
	Practical 2 <sup>nd</sup> – 6.4	DOE CA	3	3	10	40	50	1
	Field Based Project work/Report	DSE- 6.4						
	Skill	Enhanced	Course (Co	mpulsory Pa	aper)			
	<u>Theory – 6.5</u>	SEC- IV –	2	2	10	40	50	2
	Geography of India	6.5						
	(Compulsory Paper)	0.0						

Note:
DSC: Discipline Specific Course Papers [ All DSC Papers are Compulsory for I sem to IV sem]
DSE: Discipline Specific Elective Papers [Students can select any one elective papers from DSE -5.2-a or

for V semester and DSE -6.2-a or 6.2-b for VI semester.

\_00\_\_\_

'Vidhyasangam'

#### **DEPARTMENT OF GEOGRAPHY**

B. A / B. Sc. Semester wise Geography Course structure Scheme under Choice Based Credit System (CBCS) with Effect from 2020-21 Onwards

#### **REGULATION AND SCHEME OF INSTRUCTIONS**

Regulations governing three years Semesterized, Bachelor Degree Programmes of Rani Channamma University, Belagavi (framed under Section 44(1) (c) of the K.S.U. Act 2000) with effect from 2020-21 onwards.

#### I. Goals & Objectives:

The following aims have been kept in view while designing the syllabus of Bachelor's Degree Programme (B.A/B. Sc) in Geography as one of the optional subjects.

- To bring the geographical awareness among the students.
- To provide a fundamentals of spatial information of the earth surface.
- To train and teach geography effectively at various levels in the educational institutions.
- To train and provide information related to spatial and regional level of planning.
- To provide adequate geographical knowledge and skills as needed for the competitive examinations.
- Organizing the professional tours for every year to cultivate research culture among the students.

#### II. Admission Criteria:

A candidate should have passed PUC/10+2 with Geography/other subject is eligible to choose Geography as one of the optional subjects at the under Graduate Course. The candidate should have obtained at least 40 per cent of aggregate marks. Relaxation in respect of SC/ST etc. will be followed as per the prevailing rules of the University. Other rules for admissions are as per the University notification from time to time.

#### III. Medium of Instruction:

The medium of instruction shall be English, however, the students are allowed to write the examination in Kannada Medium also.

#### IV. Attendance:

A minimum of 75% of attendance in each semester (both theory and practical) is compulsory.

#### V. Scheme of Instruction:

- 1. The M.A/M.Sc Master's Degree holders in Geography can only teach the subject at UG Level. However, NET/SLET/Ph.D. is necessary.
- 2. Geography as an optional subject at Under Graduate (UG) Level, which consists of six semesters, it includes eight theory papers (DSC) and eight practical papers (DSC). There will be **one theory** paper and **one practical** paper in the each semester **i.e.** I, II, III, and IV semesters. Whereas, in the V and VI semesters, there will be two theory papers and two practicals each of 100 and 50 marks respectively. The duration of teaching hours for the theory paper will be five (05) hours per week for I to IV semester, whereas the duration of teaching hours for the theory paper shall be four (04) hours for V and VI semesters. The practical paper shall be three (03) hours per week for I to VI semesters. Each theory paper will have 5 modules/units (divided into chapters/units). The duration of each semester is being 16 weeks excluding examination period. In addition to eight theory papers (DSC) there shall be Skill Enhancement Courses (SEC) from IV to VI semester which are compulsory papers.
- 3. The Practical classes are to be conducted in separate batches. Each batch consists of 15 students with one teacher, for 16-27 students with two teachers for three hours per week. In case, if student number is below 15 is also considered as one batch with one teacher. Each batch (depends on the number of students) must be supervised by one/two teachers for giving instructions, supervision of practicals and correction of journals/records.

## VI. Scheme of Theory Examinations:

- 1. Theory course shall carry 100 marks of which 80 marks allotted for semester end examination and 20 marks for internal assessment (IA) that will be carried out as per the University norms.
- 2. Each theory course will have a question paper of 3 hours duration and the maximum of 80 marks. Minimum marks to pass in each paper of theory are 40 percent.
- 3. There shall be three sections in every theory question papers viz. A. B. & C. **Section A** shall have 12 questions of each 2 marks and candidate have to attempt 10 questions only (10X2=20 marks). **Section B** shall have 8 questions of each 5 marks and the candidate have to attempt 6 questions only (6X5=30 marks). **Section C** shall have 6 questions of each 10 marks and the candidate has to attempt 3 questions (3X10=30 marks).

# VII. Scheme of Practical Examination:

1. Each practical course shall carry 50 marks of which **10 marks** are allotted for IA marks (out of which **07 marks** are kept for practical records journals/assignments/ dissertation and **03 marks** allotted for attendance.) The **40 marks** 

examination will be conducted at the end of each semester, out of which **5 marks** will be kept for viva and **35 marks** for written examination as per the instructions given by the University.

- 2. Each practical course will have a question paper of 3 hours duration and the maximum of 40 marks.
- 3. The practical examination is to be conducted in batches and each batch consists of minimum of 15 candidates.
- 4. There will be one internal examiner and one external examiner to conduct the practical examination for each batch in each semester.
- 5. Minimum marks to pass in each paper of practical are 40 percent.
- 6. In the VI semester, there will be one compulsory practical paper i.e. *Field Work/Project/ Dissertation* and concerned teacher has to select study area (Village/Block/Taluka/City level) for the preparation of final dissertation report in consultation and approval with the concerned HOD/ Principal of the institution.

The field work/project/ dissertation carries **40 marks**, of which **15 marks** are allotted to preparation of the dissertation and **25 marks** are kept for **viva-voce** of the candidates (Objectives/ methodology/ database /organization of the work/ presentation/analytical skill and answering of the questions by the students).

- 7. Each candidate shall complete the laboratory work of the journal/practical records, it shall be certified and signed by both the concerned course teacher and the Head of the Department of Geography of the concerned college compulsorily, to certify that the candidate has satisfactorily completed the prescribed course in practical and same should be produced at the time of practical examination. No students shall be allowed for the examination without completed journal/practical records.
- 8. There is no provision for revaluation or seeking improvement in practical paper examination and internal assessment marks.

----0----

'Vidhyasangam'

# B. A. /B. Sc. SYLLABUS IN GEOGRAPHY

## VI<sup>th</sup> SEMESTER - PRACTICAL- II

#### PAPER - 6.4: FIELD WORK / PROJECT WORK / DISSERTATION

#### **PRACTICAL**

Units	Торіс	Teaching Hours
I	Preliminary Discussion and selection of the topic. Preparation of Questionnaire.	05
II	Data collection, Tabulation, and	10
III	Methodology.	05
IV	Final report writing.	15
$\mathbf{V}$	Viva-Voce	
	Total	35 hours

**Note:** In the VI semester, there will be compulsory practical paper i.e. *FieldWork/Project/Dissertation* and concerned teacher has to select study Area Village/Block/Taluka/City level) for the preparation of final dissertation report in consultation and approval with the concerned HOD/Principal of the institution.

The field work/project/ dissertation carries **40 marks**, of which **15 marks** are allotted to preparation of the dissertation and **25 marks** are kept for **viva-voce** of the candidates.

Method of Examining the Candidate in the Geography Practical Examination

# **Allotment of Marks**

# For example

			Viva -	Voce Marks			
Candi date	Selection of the topic (Maximum 02 Marks)	Aims and Objectives (Maximum 03 Marks)	Data Collection (Maximum 05 Marks)	Method used in Study (Maximum 05 Marks)	Information and Data Presentation (Maximum 05 Marks)	Report (Maximum 15 Marks)	Total (out of 40 marks)
X	02	02	03	00	04	10	22
Y	01	01	02	01	02	06	13 fail
Z	02	03	03	04	03	12	27

**Note:** Examiner has to fix marks for the dissertation report max. **15 marks** at the time of examination on the bases of quality of the work and **25 marks** are allotted to viva-voce of the candidates as above.

ಮೂಡಲಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ

# ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ತಾ: ಮೂಡಲಗಿ

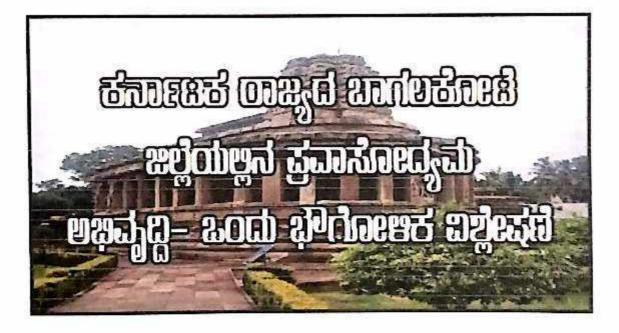
ಮೂಡಲಗಿ

ಜಿ: ಬೆಳಗಾವಿ



# **Department Of Geography**

B A VI Sem Project Report
[CBCS]



2022-2023

MUDALGI EDUCATION SOCIETY's

# ARTS & COMMERCE COLLEGE, MUDALGI

Tq: Mudalgi

Dist: Belgaum



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

# LABORATORY CERTIFICATE

Of Class BA of Semester VI Examination seat No. A 2031128

Has Satisfactorily Completed the course of Practical in geography Prescribed by the Rani Channamma University in the Laboratory of this Department during the Year 2022-2023

Staff-in-Charge

Examiner s

1) Dre-

2)

Head

Department of Geography

# ಪರಿವಿಡಿ

ಅ.ನಂ	ವಿಷಯಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	1-9
2	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ	10-13
3	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ದಿ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	14-20
4	ಪ್ರವಾಸಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಗಳು	21–23
*	ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು	24
*	ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ	25-26
*	ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಕ್ಷ	27
*	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ನಕ್ಷೆ	28
*	ಕರ್ನಾಟಕ; ಹಲವು ವಿಶ್ವಗಳು ಒಂದು ರಾಜ್ಯ	29
*	ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿಸ್ಥಳಗಳು	30-31
*	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು	32–36

# ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ - ಒಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ i. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

# 1. ಪರಿಚಯ:

ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳರಡೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದರ ಉದ್ಯವಾದ ಸಮುದ್ರ ತೀರವು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಡಲತೀರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎತ್ತರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಫಟ್ಟಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಸಮೃದ್ಧ ಹಸಿರು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿವೆ, ಫಟ್ಮಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಹಲವಾರು ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ನದಿಗಳು ಅನೇಕ ಜಲಪಾತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವು ತನ್ನ ಸುಂದರವಾದ ನದಿ ದಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ರಾಕ್ ಪಾರ್ಕ್ಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅನೇಕ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಗಂಗರು, ಅಳುಪರು, ಕದಂಬರು, ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ವಿಜಯನಗರದ ದೊರೆಗಳು, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಬೀದರ್ನ ಬಹಮನಿಗಳು, ವಿಜಯಪುರದ ಆದಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳು, ಬೀದರ್ನ ಬಾರಿದ್ ಶಾಹಿಗಳು, ಮೈಸೂರಿನ ಒಡೆಯರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೆಳದಿ, ಮಾಗಡಿ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕೋಟೆಗಳು, ಕಲ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕಲೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಂದರವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಸಾರ್ಸೆನಿಕ್ ಶೈಲಿಯ ಭವ್ಯವಾದ ಮಸೀದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲರ ಆಗಮನವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ನವೋದಯ ವಾಸ್ಕುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು, ಗೋಥಿಕ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಯುರೋಪಿಯನ್ ಶೈಲಿಗಳ ಅನುಕರಣೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯವಾದ ಚರ್ಚುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಿಧಾಮಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಆನೆಗಳು, ಹುಲಿಗಳು, ಕಾಡೆಮ್ಮೆಗಳು, ಜಿಂಕೆಗಳು, ಕೃಷ್ಣಮೃಗಗಳು, ನವಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಹ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಟಿಸಲು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಸಂದರ್ಶಕರಿಗೆ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳು, ಪೊದೆಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಿಗಳಂತಹ ಸಮೃದ್ವವಾದ ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಅದರ ಆರೊಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಪಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಆಲದ ಮರಗಳಿಗೆ

ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳ ಆತಿಥ್ಯಕಾರಿ ವಿಶಾಲ ನೆರಳು. ಒಬ್ಬರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಲವು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹಿಂದೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಅಥವಾ ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಗಿರಲಿ ಜೀವಂತ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಅಥವಾ ಜೈನ ಸಂಬಂಧದ ಮಹಾನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರ ಸಮಾಧಿಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಸಮಾಧಿಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

# 2. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

"ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ" ಎಂಬ ಪದವು 'ಪ್ರವಾಸ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ವ್ಯುತ್ತನ್ನವಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ 'ಪ್ರಯಾಣ', ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ (ಪರ್ಬತಿ ನಂದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಂಗ್ಯು, 1999). ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನಿಗಮಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ, ವಿರಾಮ, ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ರಜಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಏಕತಾನತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಏಕತಾನತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆತಿಥೇಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ತವರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ಗಮನಾರ್ಹ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ (ಡೆಲಿಬಾಸಿಕ್ ಮತ್ತು ಇತರರು, 2008). ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ವಿನಿಮಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ವಿರಾಮ ಪ್ರವಾಸವಾಗಿದೆ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಮನರಂಜನಾ ಮತ್ತು ರಮಣೀಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂತಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ವಿಶ್ವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ (ಡಬ್ಲ್ಯುಟಿಒ) "ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಕ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ 'ಪ್ರಯಾಣಿಕ' ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಮನರಂಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಜಾದಿನಗಳು, ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಭೆ, ಸಮಾವೇಶಗಳು, ಅಧ್ಯಯನ, ಸ್ಯೇಹಿತರು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಭೇಟಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮಿಷನ್ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರೇಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಈ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಥವಾ ತಡೆಯುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು 'ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ' ಎಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉಜ್ನಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಗಲಕೋಟ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ.

# 3. ಅಧ್ಯಯನದ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ....

- 'ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರ'ವಾಗಿ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸೂಕ್ಕವಾದ ಭೌತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು.
- ಬಾಗಲಕೋಟ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು- ಆಯ್ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೆರೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು.
- ಆತಿಥೇಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನವು ಯೋಜಿಸಿದೆ.
- ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ • ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಆಯ್ದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಮಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

# 4. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹೇಳಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕವು ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖಗೋಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 1988 ರಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಧನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಚಾಣಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಹರಿವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

# 5. ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಚೌಕಟ್ಟು:

ಕಾನ್ಸ್ಯಾಂಟಾ, 2009 ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಇದನ್ನು ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ: ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಮನರಂಜನೆ, ಸ್ವರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯದ ಅಭಿರುಚಿಯ ಅರ್ಥ, ಸೌಂದರ್ಯದ ಭಾವನೆಗಳು, ಬೆಳೆಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಹಳೆಯ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನ್ಯೇಷಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಂತರ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ (ಫೆನೈಲ್, 2003). ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಹೆಚ್ಚು. ಆಕರ್ಷಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಆದಾಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವು ಜನಿಸಿದಾಗ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿರಬಹುದು, ಸಂಚಾರ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು, ಅಪರಾಧದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಹಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನ, ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ರಚನೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಊಹಿಸಲಾಗದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ (Puczko ಮತ್ತು Ratz, 2005). ಚೋಯ್ ಮತ್ತು ಸಿರಕಾಯಾ, 2006 ರವರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಕಡೆಗೆ ಆತಿಥೇಯ

ಸಮುದಾಯದ ವರ್ತನೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹೊಸ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪೂರೈಕೆಯ ಕಡೆಯಿಂದಲ್ಲೂ, ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಬಹುದಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಗಳು (ಟೆಲ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಶಾರ್ಪ್ಲಿ, 2008). ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿವೆ (ಅರೆಫ್, 2010). ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಚಾರಣೆಯು ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾದಾಮಿ, ಪಟ್ಟದಕಲ್, ಐಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಕೂಡಲಸಂಗಮದ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

# 6. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ:

# A. ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದ ಮೊದಲ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಡೆಕ್ಕನ್ ಪ್ರಸ್ತಭೂಮಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರದ 15°49' ರಿಂದ 16°46'ಉತ್ತರ ಅಕ್ಸಾಂಶ ಮತ್ತು 74°55' ರಿಂದ 76°20' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶದ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗ, ಮತ್ತು ಫೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು (ಚಿತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ:1) ಸುತ್ತುವರಿದಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಇದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 6575 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಡೆಕ್ಕನ್ ಟ್ರ್ಯಾಪ್ನೊಂದಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾದಗಿ ಸರಣಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಪೆನಿನ್ಸುಲರ್ ಗ್ನೈಸಿಕ್ ಭೂಪ್ರದೇಶ, ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಯಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾದಿಂದ ಬರಿದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಮಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಮಧ್ಯಮ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು, ಮೆಕ್ಕಲು ಕೂಡ ಈ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಆಗಸ್ಟ್

1997 ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರು-ಸಂಘಟನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 50 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-1 ಭಾಗಲಕ್ಷೋಟ ಜೀಲೆ ಯ ತಾಲೂಕಾವಾರು ಬೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

	ಹೆಸರು	(E.C.) 96653 65635	क्			ಪ್ರಮಾಣ	ಕೆಲಸ	ದ ಭಾಗಕ ದರಾ		)ಕೆಯ
Si. એo	<b>ತಾಲೂಕಾ ಹೆ</b> ?	ಚದರದಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಿಮೀ	ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳು	ಹಳ್ಳಿಗಳು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2011	ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರ (%)	ಕೃಷಿಕರು	ಆಗ್ರಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರು	ಹೌಸ್ ಹೋಲ್ಟ್	ಇತರರು
1	ಬಾದಾಮಿ	1374.71	3	149	330860	68.43	23.04	41.89	4.69	30.38
1	ಬಾದಾಮ	(21.16)		149	(17.51)	90.43	23.04	41.09	4.09	30.30
2	ಬಾಗಲಕೋಟ	937.91	1	95	285114	73.97	14.73	33.87	3.66	47.74
Z	ಬಾಗಲಕಾಕ್	(14.21)	210	93	(15.09)	13.91	14.75	33.07	3.00	47.74
3	ಬಿಳಗಿ	776.38	- 6	63	160294	65.05	27.39	50.26	2.36	20.00
3	พซก	(11.86)	1	0.3	(8.48)	60,00	27.39	30.26	2.30	20.00
4		1359.04	2	160	321338	70.11	10.26	33.04	10.06	37.64
<del>1</del> 6	ಹುನಗುಂದ	(20.54)	3.40	162	(17.00)	70.11	18.36	55.04	10.96	37.64
5	ಜಮಖಂಡಿ	1168.08	3	71	470176	67.86	20.24	.24 31.70	6.42	33.63
90	യാജവര	(17.74)	20	11	(24.88)	07.80	20.29			
6	ಮುಧೋಳ	955.52	- 37	79 321970 65.28 33.41 41.14	68.20 23.41 43.34 1.0	1 41 14 1 99 22 5	23.57			
u	ണൻത <i>്ര</i>	(14.49)	2	1.3	(17.040	65.28	33,41	41,14	1.88	25.57
	- 111	6575.00	- 83	619	1889752	69.62	21.41	35.30	5.94	37.35
ఒట్కు	(100.00)	12	019	(100.00)	05.02	21.41	33.30	5.94	31.33	

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಡ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು:

- I. ಬಾದಾಮಿ:
- ॥. ಪಟ್ಟಡ್ಕಲ್
- ಐಹೊಳ 111.

ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ	ಬಾದಾಮಿ ಪಟ್ಟಡ್ಕಲ್ ಐಹೊಳೆ		ಪಟ್ಟಡ್ಕಲ್		ೊಳ	ಕೂಡಲ	ಸಂಗಮ		
ಪ್ರದೇಶ	10.3 s	q. Kms.	4 sq.	Kms.	14.56 s	q. Kms.	18.91 sq. Kms		
ಎತ್ತರ	176.7	meter	593 r	neter	593 1	neter	487 meter		
ತಾಪಮಾನ	ಗರಿಷ್ಮ	ಕನಿಷ್ಠ	ಗರಿಷ್ಠ	ಕನಿಷ್ಠ	ಗರಿಷ್ಠ	ಕನಿಷ್ಠ	ಗರಿಷ್ಕ	ಕನಿಷ್ಠ	
ಬೇಸಿಗೆ	38°C	23°C	41°C	28°C	41°C	28°C	41°C	28 ℃	
ಚಳಿಗಾಲ	29°C	15°C	31ºC	20°C	30°C	16°C	30°C	17°C	
ಮಳ	50	cms	58.4	cms	51.3	cms	57.3	cms	
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಋತುಗಳು	5070 Y 0500 0500 050	ುರ್ ನಿಂದ ಚರ್ಕ	R48CCCCCCCC	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಸಿ		್ಟೀಬರ್ ಮಾರ್ಚ್	1,577.6	ುರ್ ನಿಂದ ರ್ಚ್	
ಉಡುಪು	ಚಳಿಗಾ	ಬೀಸಗ - ಹತ್ತಗಳು ಚಳಿಗಾಲ - ಲೈಟ್ ಆಗಿಷೆ ಗಳು ಆಗಿತ್ತಗಳು		2ನೇತ್ರಿಗೆ - ಆಕ್ಕೆ ಕನ್		ಹತ್ತಿಗಳು ಲ : ತಿಳಿ ್ಷಗಳು	ಹತ್ತಿ ಚಳಿಗಾಂ	- ಲೈಟ್ ಗಳು ၁ - ಲೈಟ್ ೃಗಳು	
ಜನಸಂಖ್ಯೆ (2011 ಜನಗಣತಿ)	30	943	25	73	28	i49	40	13	

The second secon	ಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ		
ಬಾದಾವಿು	ಪಟ್ಟಡ್ಕಲ್	ಐಹೊಳೆ	ಕೂಡಲಸಂಗಮ
ಬಾದಾಮಿ ಗುಹೆಗಳು:	ವಿರೂಪಾಕ್ಷ	ದುರ್ಗಾ	ಬಸವೇಶ್ವರ
I ರಿಂದ IV	ದೇವಸ್ಥಾನ:	ದೇವಸ್ಥಾನ:	ದೇವಸ್ಥಾನ
ಬಾದಾಮಿ ಕೋಟೆ:	ಜಂಬುಲಿಂಗ	ಲಾಧ್ ಖಾನ್	
ಬಾದಾಲು ಹಾರಣ:	ದೇವಾಲಯ:	ದೇವಾಲಯ:	
ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ	ಸಂಘಮೇಶ್ವರ	ಮೇಗುಟಿ	
อหวิชดเกิด๑๐๓	ದೇವಸ್ಥಾನ:	ದೇವಸ್ಥಾನ:	
	ಮಲಿಕಾರ್ಜುನ	ಹುಚ್ಚಮಲ್ಲಿ	
	ದೇವಸ್ಥಾನ:	ದೇವಸ್ಥಾನ:	

# a) ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ:

ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಡೇಟಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಯ್ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಭೌತಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಲು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲಗಳು, ದ್ವಿತೀಯ ದತ್ತಾಂಶದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವೆಂದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, GoK ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹವರ್ತಿ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಗಜಿಟಿಯರ್ಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಜರ್ನಲ್ಗಳು, ಡೊಮೇನ್ಗಳು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಟಲ್ಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ Gol.

ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ವಿವಿಧ ಮೂಲ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಮೇಲೆ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಜ್ಞರು, ಡವಲಪರ್ಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

# b) ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ವೇಷಣೆ:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲದ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಷ್ಮಕದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು, ಚಾರ್ಟ್ಗಳು, ಬಾರ್ ಗ್ರಾಫ್ಗಳು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ತಂತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಇತರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಟೋಪೋಶೀಟ್ಗಳು, ನಕ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು SPSS ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮತ್ತು GIS ಮೂಲಕ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳಂತಹ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಎರಡು. ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರೇರಕಗಳು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ GIS ಅನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಾಸ್ತಾನು, ವಿಶ್ವೇಷಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಂತಹ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಅನ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಫರ್ ವಿಶ್ವೇಷಣೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪೂರ್ವ-ವಿಶ್ವೇಷಣಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಸುತ್ತ ಜಾಗವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ಕಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಟೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರ್ವಾಹಕರಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಆಯ್ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ವಿವಿಧ ಡೊಮೇನ್ಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು 40 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಗುಂಪನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಂತಹ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ 41 ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿವೆ, ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 1 ರಿಂದ 5 ರವರೆಗಿನ ಐದು ಅಂಕಗಳ "ಲೈಕರ್ಟ್ ಸ್ಟೇಲ್" ನಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಐದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಬಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಐದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟೇಲ್ ನಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಕಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ

ಐದು, ನಾಲ್ಕು, ಮೂರು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಒಂದನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಂತ್ರವು ನಮಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬದ್ದತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

## ಪರಿಣಾಮಗಳು:

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪ್ರತಿ ದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಲಲಿತಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹು ಆಯಾಮದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ ಶ್ರೀಮಂತ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಮೊದಲ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಈ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ರಚನೆಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳಕು, ಲಲಿತಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಕಡುಬಯಕೆಗಾಗಿ ಜನರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

# 2 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ: ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ಪಿಠೀಕೆ:

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ರಾಜ್ಯವೇ ಕರ್ನಾಟಕ . ಇದು ಭಾರತದ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದೇ ಅದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ವಿವಿಧಭೂಸ್ತರೂಪಗಳು, ಸುಂದರವಾದಂತಹ ವನಸತಿ. ವರ್ಣಮಯವಾದಂತಹ .ಉತೃಷ್ಟವಾದಂತಹ ಹಣ್ಣುಗಳು. ಆದ್ವಿತಿಯವಾದ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂತಹ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ಜಲಸಂಪತ್ತು, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಮುಂತಾದಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನಳ್ಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾ.ಲಲಿತಕಲೆ.ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರವ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಗಳ ಬೀಡಾದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅನೇಕ ರಮಣೇಯವಾದಂತಹ ಪ್ರವಾಸಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಾಹೊಂದಿದೆ ಮೋಹಕವಾದಂತಹ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸಾಲು, ನದಿ ಕಣಿವೆಗಳು.ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸೇಳೆಯುವ ಜಲಪಾತಗಳು, ಸಮುದರದ ತೀರಗಳಲ್ಲದೆ ಹಳವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಪ್ರಸಿದ್ದ ಪ್ರವಿತ್ರ ಮತ್ತ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತ ಪ್ರಸಿದ್ದ ಜೋಗ್ ಜಲಪಾತ, ಕಣ್ನನಗಳನ್ನು ಸೂರೆಗೋಳ್ಳವ ಹಾಗೂ ಕವಿ–ಕವಯತ್ರಿಗಳ ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕ ವಾದಂತಹ ಮಲೆನಾಡ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಳುಗಳು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದ ತೋಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರು ಸಿಖರ ವೆನಿಸಿದಂತಃ ಬೇಲೂರು , ಹಳೇಬೀಡು ಮತ್ತು ಐಹೊಳೆಯ ದೇವಾಲಯ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾದ ಎಕಶಲಾ ವಿಗ್ರಹವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರವಣ ಬೇಳಗೊಳದ ಗೋಮ್ಮಟೆಶ್ವರ, ಭಾರತದಲ್ಲೆ ದೊಡ್ಡದನಿಸಿದ ಬಿಜಾಪೂರದ ಗೋಳಗುಮ್ಮಟ ಮುಂತಾದವು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರು . ಐಹೊಳೆ.ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದಂತಹವಾಗಿವೆ ಇತಿಹಾಸದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗಂಧದ ಮರ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ,ತೇಗದ ಮರ ,ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಉತ್ಪಾದನೆಗ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಜಲವಿದ್ಯಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂಗಿದ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಜಲವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಂತೂ ಈ ರಾಲ್ಯವು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮನಾರ್ಥವನ್ನು ಮಳ್ಳ "Tour" ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಶಬ್ಬವು "Torus"ಎಂಬ ಗ್ರೀಕ್ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದ್ದು"Tour"ಎಂದರೆ"Go round" ಎಂದರ್ಥ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳ ಆಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಮರುಳುವುದು . ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಂಡವು ಮನೋಭಿಲಾಷೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಗಂಟೆ ಅಥವಾ ದಿನ ಆಥವಾ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು "ಪ್ರವಾಸ"ವೆಂದು ಕರೆಯುವರು ವೃತ್ತಿ ಗಾಗಿ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು "ಪ್ರವಾಸ ವೆಂದು ಕರೆಯುವರು ವೃತ್ತಗಾಗಿ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೆರೆವೆರಿಸಲು ಅಂದರೆ ಅದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ,ಧಾರ್ಮಿಕ,ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಕಾಂಟುಂಬಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಉದೇಸಗಳಗಾಗಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ವಾಸ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಅದು ಸ್ವದೇಸ ಅಥವಾ ವದೇಶದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಬಹುದು, ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ದಿನ ಅಥವಾ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಅಥವಾ ಕೆವವು ನಿರ್ದಷ್ಟ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಆಲ್ಲಿಯೆ ತಂಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿರ ಎನ್ನುವರು ವಿಹಾರಾರ್ತಿ, ರಜಾನುಭವಿ, ಯೊತ್ರಾರ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಅನ್ವೇಷಣಾಕಾರ, ಸಂಶೋಧಕ ಮುಂತಾದವುರುಗಳು ವಿಶ್ವಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬೇರೊದು ಸ್ಥಳಕ್ಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ತಂಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರವಾಸಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಾ ತಾತ್ಕಲಿಕ ಸಂದರ್ಶಕರೆ ವಿನಃ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನೆಲಸುವವರಲ್ಲ.

# ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ:

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೃಎಸುವುದಕ್ಕೆ "ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ" ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ಪ್ರೇಕ್ಷಣಿಯ ಸ್ತಳಗಳನ್ನೂ ನೋಡುವ ನಾಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ನಾಗರಿಕತೆ, ಜನಜೀವನಕ್ರಮ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಲಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೂಲತಃ ಸೇವಾ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕ್ತ, ಕಲೆ ಹಿರಿಮೆ ಹಾಗೂ ಚರಿತ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀಡುವ ರಿಯಾತಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದತ್ತಿದೆ.

# ಬೆಳವಣೆಗೆ:

ಯಾವುದೇ ದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ ಉದಾ: ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಊಟ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ, ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಲ ಸುಧಾರಣೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕತ್ವವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡಿದರು

# ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (KSTDC)

ಕ್ರಿಶ 1971 ಪೆಬ್ರುವರಿ 3 ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಈ ನಿಗಮದ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೇಸಿಯ ಹಾಗೂ ವಿದೇಸಿಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸದ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಆದರ ಮೂರು ಕಟ್ಟೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಂದು ಈ ನಿಗಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

# ನಿಗಮದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- ಸಾರಿಗೆ , ಭೋಜನ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು , ಲಘಪ್ರವಾಸ, ಪ್ರೇಕ್ಷಣೇಯ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಕ್ಷಣೆ , ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದುದಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಆಕರ್ಷಣೇಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಆಭಿವೃದ್ದಿ ಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ವಸಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಾಯ್ದರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶದರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು,ರತ್ಯಾಭರಣ,ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಸುವುದಕ್ಕಗಿ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಗನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ಹೊಟೆಲ್,ಮೋಟೆಲ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೇರವನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೌಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿರಿಮೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮದ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಸದ್ದು ದೇಶವನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ಇತರೆ.

# ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವೊಂದು ಸೇವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ತೃಃತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನಾಧರಿಸಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೊಗಾವಕಾಶವನ್ನುಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸಾರಿಗೆ-ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮ, ಹೋಟೆಲ್, ವಸತಿಗೃಹ, ಸಿನಿಮಾ, ಗಿರಿಧಾಮ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಪ್ರವಾಸದ ನಿಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಇತ್ಯಾಧಿಗಲಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಗುಡಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲೆಗಲಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೊತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಯೂ ಸಂದಾಯಗೊಂಡು ಪ್ರವಾಸೋಧಮದ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವು ಮಿತಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೇ ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮವು ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

# ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮ ಸಾಮರ್ಥ:

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರವಾಸೋಧ್ಯಮದ ಸಮೈದ್ದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭಾರತವು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸ್ವರ್ಗವೆನಿಸಿಕೊಂದಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಸಮುದ್ರ ತೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಬೀಜೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವು ಜಗಪ್ಪಸಿದ್ಧವಗಿವೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕರಾವಳಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ

ದೇವಾಲಯಳಿಳು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥರಕಗಳು, ಅರಮನೆಗಳು.ಕೋಟೆ-ಕೊತ್ತಲಗಳು ಮಸೀದಿಗಳು, ಸಂರಕ್ಷಿತವಾದ ವನಸಿರಿ ವಣ್ಯಜೀವಿದಾಮಗಳು, ಗಿರಿದಾಮಗಳು, ಪಕ್ಷಿಧಾಮಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಕರಕುಶಲ ಶಲ್ಪ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಜಲವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಲಿವೆ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ

# ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

- 1. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರವಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಲಿಗೆ ಪ್ರಕೇಜೆ ಟೂರ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ, ಖಾಸಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಿ ನೌರಕರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರವಸಿಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ ವಾಹನದ ಸೌಲಭ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- 2. ಪ್ರವಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾರ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ಸ್ಟಾರ್ ದರ್ಜಿಯ ಹೋಟೇಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಗಿದೆ.
- 3. ಪ್ರವಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಒಳಾಂಗಣ ಅಥವಾ ಹೊರಾಂಗಣ ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನುವೆಸಗುವುದಾಗಿದೆ.
- 4. ಬೋಟ್ ಕ್ಲಬಗಳ ಸ್ತೌಲಭ್ಯವನ್ನುಕಲ್ಪಸುವುದು.

# ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ:

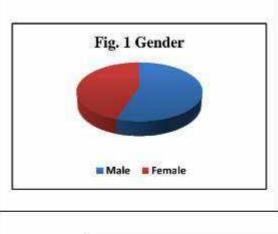
ನಿಗಮದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಆಡಳಿತವು ಹಾಗೂ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಳಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರಿರುತ್ತಾರೆ ನಿಗಮದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ವರ್ತಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಣೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

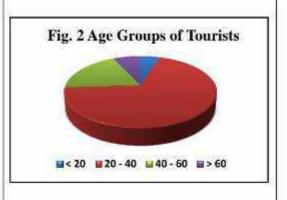
# 3. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

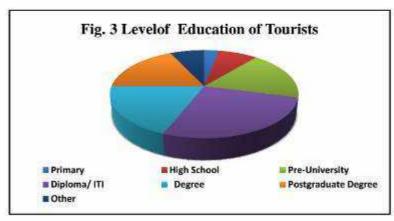
ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೫೫ ಜನ ಪುರುಷರಿದ್ದು ಹಾಗೂ ೪೫ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೨೦-೪೦ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ೬೯ ಜನರಿದ್ದು ಅತಂತ್ಯ ಗರಿಷ್ಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಕೇವಲ ೫ ಜನ ಮಾತ್ರ ೨೦ ವಯಸ್ಸಿಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಶ್ಯಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬAದಿಸಿದAತೆ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ/ಖಿ। ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ೨೭ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕೇಲವ ೩ ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದಾರೆ ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೪೩ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೩ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ೩ ಜನ ಕೃಷಿಕರಿದ್ದಾರೆ. (ಪಟ್ಟ 1 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ- 1 ರಿಂದ 4)

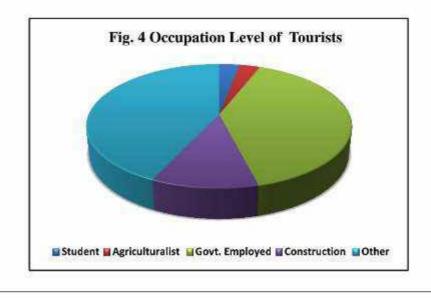
**Table 1: General Information of Tourists** 

Parameters	Description	No of Tourists
Gender	Male	55
	Female	45
	Total	100
Age	< 20	5
	20 - 40	69
	40 - 60	19
	> 60	7
	Total	100
Education	Primary	3
	High School	8
	Pre-University	18
	Diploma/ ITI	27
	Degree	19
	Postgraduate Degree	18
	Other	7
	Total	100
Occupation	Student	3
	Agriculturalist	3
	Govt. Employed	40
	Construction	11
	Other	43
	Total	100





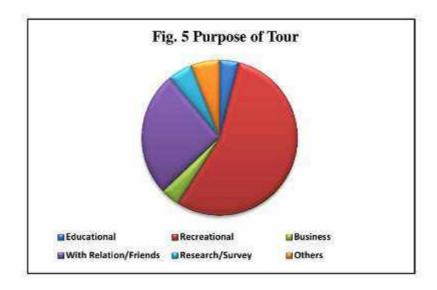




ಸಮಿಕ್ಟೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶದ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದ ಸಮಿಕ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದಾಗ ೫೫ ಜನರು ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ೪ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ೨೬ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ನೇಹಿತ/ಸಂಬAಧಿಕರ ಜೊತೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರೆ ೫ ಜನ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ೬ ಜನ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. (ಪಟ್ಟ 2 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ– 5)

**Table 2: Purpose of Tour** 

Parameters	Description	No of Tourists
Purpose of Tour	Educational	4
	Recreational	55
	Business	4
	With Relation/Friends	26
	Research/Survey	5
	Others	6
	Total	100



ಸಮೀಕ್ಷೆಗೋಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಪ್ರವಾಸಿಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಲು ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದುನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೨೮ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ೨೬ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ನೇಹಿತ ಹಾಗು ಸಂಬAಧಿಕರಿAದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರವಾಸಿಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ೧೫ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರವಾಸಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೈಪಿಡಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ೯ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ೭ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ದೂರದರ್ಶನ /ರೇಡಿಯೊದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ೭ ಜನ ಇತರೆ ಮೂಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ೨ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ೨ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಪಟ್ಟ 3)

**Table 3: Sources of Information for Tourists** 

Parameters	Description	No of Tourists
Sources of	Tourists Broachers	15
Information	Tourists Centers	6
	Magazines	2
	Relatives	26
	Self-Motivation	28
	TVs/Radio	7
	Govts Notification	9
	Others	7
	Total	100

ಸಮೀಕ್ಟೆಗೋಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿನಗರಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ೫೮ ಜನ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳಾದ ಕಾರು,ಜೀಪ, ಹಾಗೂ ಬಾಡಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಾಸ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೧೮ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕೇವಲ ೪ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ರೈಲು ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಪಟ್ಟಿ 4)

Table 4: Mode of Transport

Parameters		Description	No of Tourists	
Mode o Transport	of	Two-Wheelers	18	
		Govts Vehicle/Bus	13	
		Private Van/Car/Rent	58	
		Railway	4	
		Others	7	
		Total	100	

ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ವಿವರದ ಮಾಹಿತಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ. ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೫೪ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಇತರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨೩ ಜನ ಖಾಸಗಿ ವಸತಿಗ್ಳಹ/ಹೋಟಲಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೧೬ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸ್ನೇಹಿತ/ಸಂಬAಧಿಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಸತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ೭ ಜನರು ಸರ್ಕಾರಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ೭೭ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ೧೨ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮಾಂಸಹಾರಿವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ೭ ಜನರು ಮಿಶ್ರವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ಜನದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ೫ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಲಭ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದದೆ ಮತ್ತು ೧೫ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಲಭ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. **(ಪಟ್ಟ** 5)

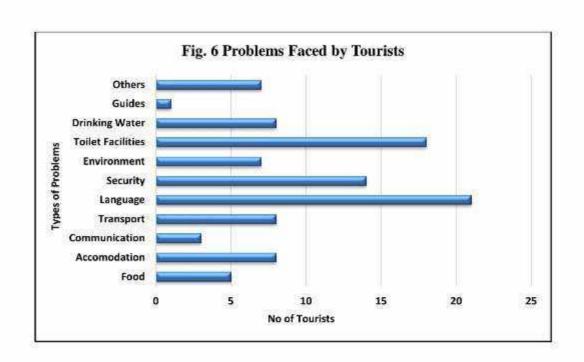
Table 5: Basic Facilities Available for Tourists

Parameters	Description	No of Tourists	
Accommodation	Private Lodge/Hotel	23	
	Govts Guest House	7	
	Relatives	16	
	Others	54	
	Total	100	
Food Facilities	Veg	77	
	Non-Veg	12	
	Both Veg & Non-Veg	11	
	Total	100	
Availability of Guides	Yes	85	
	No	15	
	Total	100	

ಸಮೀಕ್ರೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಾವು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. ೧೦೦ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೨೧ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭಾಷಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ ೧೮ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಶೌಚಾಲಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ೧೪ ಜನರು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮತ್ತು ಅ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಶುದ್ದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ೭ ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾಸಿಗನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಲಭ್ಯತೆ ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಪಟ್ಟ 6 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ- 6)

**Table 6: Problems Faced by Tourists** 

Parameters	Description	No of Tourists
Problems Faced by Tourists	Food	5
	Accommodation	8
	Communication	3
	Transport	8
	Language	21
	Security	14
	Environment	7
	Toilet Facilities	18
	Drinking Water	8
	Guides	1
	Others	7
	Total	100

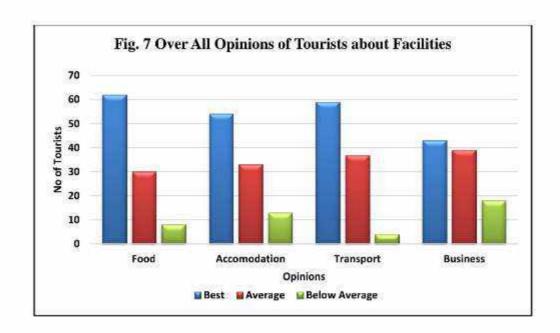


ಸಮಿಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರವಾಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಕಾರೆ ವಸತಿ ಆಹಾರ , ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ . ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಮಾಡಿದ ೧೦೦ ಜನರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗರಿಷ್ಟವಾಗಿ ೬೨ ಜನರು ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮ ವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ೪೩

ಜನರು ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅತ್ಯದಿಕವಾಗಿ .೩೯ ಜನರು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಾಸರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಜನ ೩೦ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರಾಸರಿ ಇರುವುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ೧೮ ಸರಾಸರಿ ಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಪಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ ಕೇವಲ ೪ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ಸುಳಿದಂತೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ೩೭ ಜನರು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮತ್ತು ೩೩ ಜನರು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಾಸರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ೧೩ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ವಸತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಸಮೀಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಆದಾರದ ಮೇಲಿಂದ " ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳ" ಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ವಸತಿ, ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಅಬಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಪಟ್ಟ 7 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ– 7)

Table 7: Over All Opinions of Tourists about Facilities

Description of Opinions of Tourists				
Parameters	Best	Average	Below Average	Total
Food	62	30	8	100
Accommodation	54	33	13	100
Transport	59	37	4	100
Business	43	39	18	100



# 4. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಗಳು

ದಿನಾಂಕ 8/7/2023 ರಂದು ಮೂಡಲಗಿ ಮಾಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಿಎ ಪದವಿಯ ಅಂತಿಮ ವರ್ಷದ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಾದಾಮಿ ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು,ಪ್ರವಾಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಆ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶ್ವೇಷಣೆ ಕುರಿತು ಸುಮಾರು 100 ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬಾದಾಮಿ, ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿ ನೀಡಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಲಹೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು

# ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :

- 1) ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದ ವಿಸ್ಕರೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- 2)ಮಂಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ
- 3)ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- 4) ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- 5) ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

# 1)ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದ ವಿಸ್ಕರಣಾ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬಸ್ ನಿಲ್ಯಾಣದ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಕೊರತೆಯು ತುಂಬಾ ಇದ್ದು ಅದರ ವಿಸ್ತರೀಕರಣದಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಸ್ ನಿಲುಗಡೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ

# 2)ಮಂಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ <u>ಸ್ವಚ್ಚತೆ</u>

ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಮೀಕ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಂಗಗಳ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮೊಬೈಲ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಸಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಂಗಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ಘಟನೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ

# 3) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ "ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ" ವೆಂದು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು

# 4)ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಂಟು ಆದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ರವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು

# 5)ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹಲವು ಮುಂತಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಸುರಕ್ಷತೆ, ವಸತಿ, ಸಾರಿಗೆ, ಆಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು

# ಪರಿಹಾರಗಳು:

1)ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು. 2)ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆ.

3)ವಸತಿ ಗ್ರಹ. 4)ವಸತಿ ಶುಲ್ಮ.

5)ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು 6)ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸ್ಥಳ.

7)ರಸ್ತೆಯ ಸಂಪರ್ಕ. 8)ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ .

# 1)ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನಾ ಫಲಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಮಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ

# 2)ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆ

ಸರ್ಕಾರವು ಸೌಲಭ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಯುವಕ ಅಥವಾ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

#### 3)ಪ್ರವಾಸಿ ಶುಲ್ಮ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಶುಲ್ಕ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಖರ್ಚು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡಲು ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಬಾರದು

#### 4)ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಕೊರತೆಯು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿರಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು

#### 5)ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆಯ ಸ್ಥಳ

ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸ್ಥಳ ಇದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

#### 6)ರಸ್ತೆಯ ಸಂಪರ್ಕ

ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಪಾತ್ರವಿದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೋಗಲು ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ & ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸುವ್ಯವಸ್ಥತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ

#### 7)ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ

ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದಿಷ್ಟು ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ ಪೋನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬಾರಿ ಹಣದ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಎಟಿಎಂ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

#### ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

- Adavitot S. C. & Gatade D. G. (2007) "The study of Behavioral Pattern of Pilgrim Tourists at Akkolkot in Solapur District, Maharashtra." The Deccan Geographer Vol. 45, December 2007, Pp 23-28.
- Ambali S.M. (1990) "Tourism Development in Goa: A Geographical Analysis." unpublished Ph.D. thesis, Karnataka University, Dharwad.
- Geography of Karnataka:- from Wikipedia the free encyclopedia.
- Mahmoud Reza Anvari (2008), "An Assessment of Tourist Behavior in Abyaneh Tourist Center." The Deccan Geographer Vol. 46 June 2008 Pp 93-101.
- Navale A.M., Deshmukh S. B., & P. B. Paradeshi (2000), "Pilgrimage Tourism in Pandharpur Town -A Study of Pilgrim Tourist Satisfaction, Maharashtra Bhugolshatra Sanshodan Patrika, Vol. 14, July -December 2000. Pp 183-191.
- Ranganatha (2012), "Geography of Karnataka" Mysore Book House.
- Ravindra Jaybhye (2008), "Environmental Management for Sustainable Development of Ecotourism in the western part of Pune District."Doctoral Thesis, Pune University, Pune.
- Sali U.A. (1999). "Existing and Emerging Pattern of Tourism in Uttar Kannada District- A Geographical Analysis, an unpublished Ph.D. Thesis, Karnataka University, Dharwad.
- Subhash Nikam (2002), "Potential and Prospects for Tourism Development in Nashik District." unpublished Ph.D. Thesis.

#### ಮೂಡಲಗಿ ಶಿಕಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ

### ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೂಡಲಗಿ. (ಜೆ: ಬೆಳಗಾವಿ)

### ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

#### ಆರನೇಯ ಸೆಮಿಸ್ತರನ ಯೊಜನಾ ಕಾರ್ಯ

#### ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ – ಒಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

#### ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ:

<u>೧)ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ</u> – ಹೆಸರು: ಲಿಂಗ: ಗಂ/ಹೆ/ಕೃ ವಯಸ್ಸು:

ಉದ್ಯೊಗ: ಆದಾಯ: ವಿಳಾಸ: ಶಿಕಣ:

೨)ವೃತ್ತಿ – ಅ)ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆ)ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇ)ಕೃಷಿ ಈ)ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಉ)ಕಟ್ಟಡ

ವಿನ್ಯಾಸಗಾರ ಊ)ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎ) ಇತರೆ

<u>೩)ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶ</u> – ಆ)ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅ) ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ /ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ

ಉ)ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಊ)ಸ್ನೇಹಿತ/ಸಂಬಂಧಿಕರ ಜೊತೆಯಲಿ ಎ)ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಏ)ಇತರೆ

#### ೪)ಈ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ನೀವು ಹೇಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿರಾ?

ಆ)ಪ್ರವಾಸಿ ಕೈಪಿಡಿಯಿಂದ ಆ)ಪ್ರವಾಸಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಇ)ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಈ)ಸ್ನೇಹಿತ/ಸಂಬಂಧಿಕರಿಂದ ಉ)ಸ್ಥಯಂ ಪೇರಣೆಯಿಂದ ಊ)ದೂರದರ್ಶನ/ರೇಡಿಯೋದಿಂದ ಋ)ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀಸೂಚನೆಯಿಂದ ಎ)ಇತರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ

#### ೫)ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

#### ಪ್ರವಾಸಿಗನು ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬಳಸಿದ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧ ಯಾವುದು?

ಅ)ದ್ವಿ ಚಕ್ರ ವಾಹನ ಆ)ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನ/ಬಸ್ಗು ಇ)ಖಾಸಗಿ ವಾಹನ(ಕಾರು,ಜಿಪು,ಬಾಡಿಗೆ ವಾಹನ) ಈ)ರೈಲು

ಮಾರ್ಗ ಉ)ಇತರೆ

#### ೬)ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

#### ∗ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

#### ತಿನೀವು ಎಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೀರಾ/ವಾಸವಾಗಿದ್ದೀರಾ?

ಅ)ಖಾಸಗಿ ವಸತಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಆ)ಸರ್ಕಾರಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇ)ಸ್ಯೇಹಿತ/ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ)ಇತರೆ

<u>∗ಆಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ</u> \_

#### ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆಯು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿದೆ? –

ಅ)ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಆ)ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಇ)ಮಿಶ್ರಾಹಾರಿ

\_ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ ನೀವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ದೊಷಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ

#### ∗ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಲಭ್ಯತೆ:

-ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು /ಇಲ್ಲ

೭)ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎದುರಿಸಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಆ)ಆಹಾರ ಆ) ವಸತಿ ಇ)ಸಂವಹನ ಈ)ಸಾರಿಗೆ ಉ)ಭಾಷೆ ಊ)ಭದ್ರತೆ ಋ)ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಚತೆ ಎ)ಶೌಚಾಲಯ ಏ) ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಐ)ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಒ)ಇತರೆ

೮)ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ವಸತಿ, ಆಹಾರ; ಸಾರಿಗೆ & ವ್ಯಾಪಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಕ್ರಸಂ	ATRANSA MAN	ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು					
	ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಸರಾಸರಿ	ಕನಿಷ್ಟ	ಷರಾ		
O	ಆಹಾರ		*		-		
೨	ವಸತಿ				*		
a	ಸಾರಿಗೆ				_		
ų	ವ್ಯಾಪಾರ		A. A.				

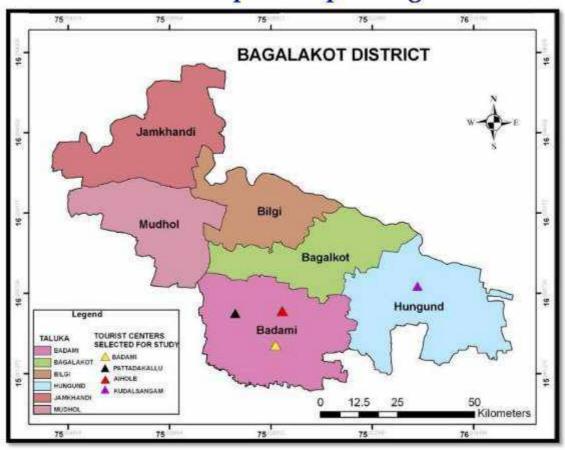
<b>F</b> )	ಪ್ರವಾಸಿ	ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ	ಲಭ್ಯವಿರುವ	ಒಟ್ಟಾರೆ	ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	ನಿಮಗೆ	ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು	ನೀಡಿವೆಯೇ?	ಹೌದು	1	ವನ
– ස	ಲ್ಲ ಎಂದ	ನಾದರೆ ನಿ	ೀವು ಕಂಡಿರು	ವ ಸಮ	ಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆರ	ಸ್ಯತಾ ಮೆ	ರೆಗೆ ತಿಳಸಿ				

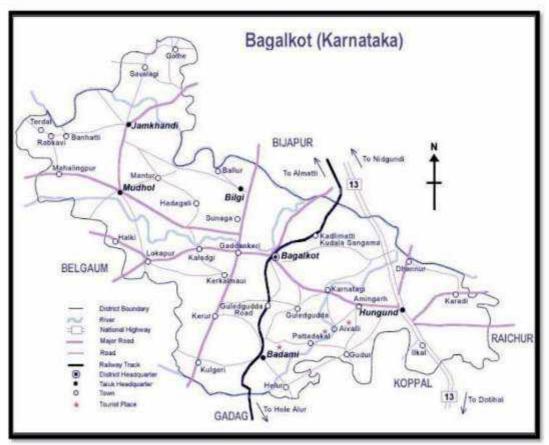
(0)

೨)

೧೦)ಬಾಗಲಕೋಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರವಾಸೊದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೀವು ನೀಡಬಹುದಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

### Location and Transport Map of Bagalkot District





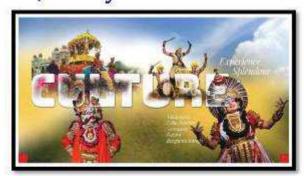
### **Tourist Centers in Karnataka State**



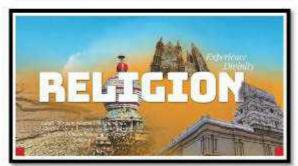


## Karnataka; One State, Many Worlds



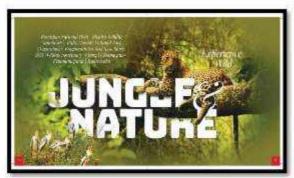










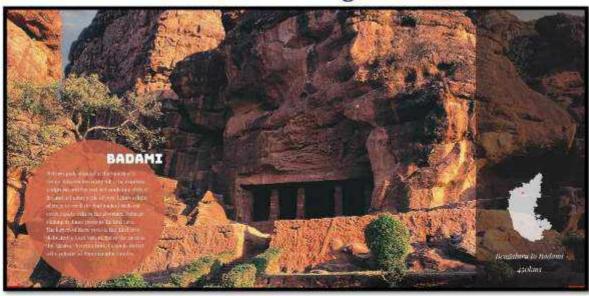


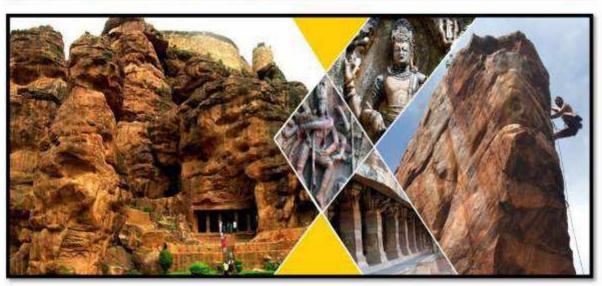


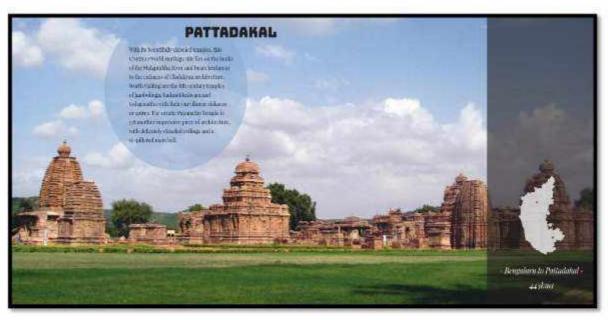




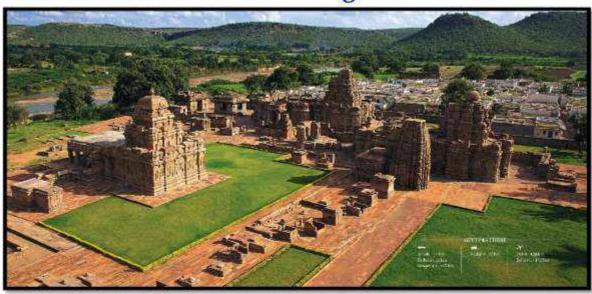
### **Tourist Centers in Bagalkot District**

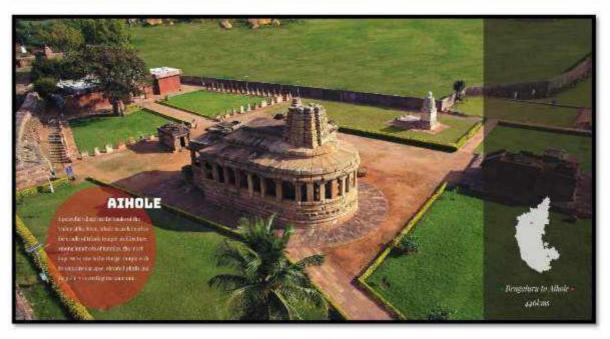






## **Tourist Centers in Bagalkot District**







### Department of Geography Views of Educational Tour & Project Work of B. A. Final Year Students; 2022-23



















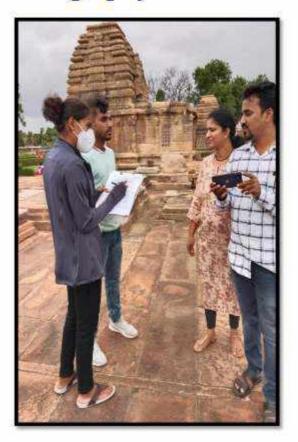




























# RANI CHANNAMMA UNIVERSITY BELAGAVI

THE COURSE STRUCTURE & SYLLABUS OF UNDER GRADUATE

### BACHELOR OF COMMERCE

5<sup>th</sup> & 6<sup>th</sup> Semestersw.e.f.

Academic Year 2022-23 and Onwards

Under

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

### RANI CHANNAMMA UNIVERSITY, BELAGAVI

Vidyasangama Bhootaramanhatti, Belagavi-591106

#### **COURSE STRUCTURE**

#### **Bachelor of Commerce (CBCS)**

Regular

(With Effect from Academic Year 2022-23)

	Course Code	Subject and Course	Teaching Hours	Examin ation Duration	End Semester Examin	IA Marks	Total Marks	Total Credits
				Duration	ation Marks			
		$\mathbf{F}$	IFTH SE	MESTE	R			
	DSC 5.1	Management Accounting	4	3	80	20	100	4
Par-I	DSC 5.2	Income Tax-I	5	3	80	20	100	4
	DSC 5.3	Cost Accounting	5	3	80	20	100	4
	DSC 5.4	Indian Accounting Standards	4	3	80	20	100	4
		Total	18	-	320	80	400	16
		Group-I : A	CCOUNTI	NG AND T	AXATION			
Part- II	DSCAT 5.5	Accounting for Managerial Decisions	5	3	80	20	100	4
	DSCAT 5.6	Goods and Service Tax	5	3	80	20	100	4
	,	Total	10	-	160	40	200	8
			Group – II :	FINANCE				
Part-	DSCF 5.5	Corporate Valuation and Restructuring	5	3	80	20	100	4
II	DSCF 5.6	Strategic Working Capital	5	3	80	20	100	4
	,	Management Total	10	_	160	40	200	8
			oup – III : N			70	200	U
Part-	DSCM 5.5	Fundamentals of Rural Marketing	5	3	80	20	100	4
II	DSCM 5.6	Advertising and Salesmanship	5	3	80	20	100	4
	,	Total	10	-	160	40	200	8
		Group – IV			BANKING			
Part-	DSCIB 5.5	Fundamentals of Life Insurance	5	3	80	20	100	4
II	DSCIB 5.6	Principles of Banking	5	3	80	20	100	4

		Total	10	_	160	40	200	8
Part-	SEC	Community	2	-	-	50	50	1
III	5.7	Services						
Part-	SEC	E-Accounting	2	2	40	10	50	2
IV	5.8							
		Total	4		80	20	200	3
Gı	rand Tota	al (Vth Semester)	32		560	140	700	27
	- Dag	D: 11	SIXTH SE	1	0.0	20	100	•
	DSC	Principles and	4	3	80	20	100	4
Part-	6.1	Practice of						
I	DSC	Auditing Income Tax-II	5	3	80	20	100	4
1	6.2	income rax-m	3	3	80	20	100	4
	DSC	Costing Methods	5	3	80	20	100	4
	6.3	Costing Methods	3		00	20	100	7
	DSC	Indian Financial	4	3	80	20	100	4
	6.4	Institutions and						
		Markets						
		Total	18	-	320	80	400	16
		Group-I: A					100	
ъ.	DSC	Strategic Cost and	5	3	80	20	100	4
Part-	6.5	Performance						
II	DSC	Management Corporate Tax	5	3	80	20	100	4
	6.6	Corporate Tax Planning and	3	3	80	20	100	4
	0.0	Management and						
		Total	10	_	160	40	200	8
				FINANCE				
	DSC	Risk Management	5	3	80	20	100	4
Part-	6.5	and Derivatives						
II	DSC	International	5	3	80	20	100	4
	6.6	Financial						
		Management						_
		Total	10	AADIZEZE	160	40	200	8
	DSC	Services Marketing	<b>5</b> 5	MARKETII 3	80	20	100	4
Part-	6.5	Scrvices ivial kelling	3		80	20	100	4
II	DSC	Consumer	5	3	80	20	100	4
	6.6	Behaviour	S			20	100	•
		Total	10	_	160	40	200	8
		Group – IV	: INSURA	NCE AND				
	DSC	General Insurance	5	3	80	20	100	4
Part-	6.5	Business						
II	DSC	Information	5	3	80	20	100	4
	6.6	Technology in						
		Banking	-10				000	-0-
		Total	10	-	160	40	200	8
Dont	SEC 6.7	Enterprise Resource	2	2	40	10	50	1
Part-	0.7	Planning						

III	SEC 6.8	Internship Programme	2	-	40	10	50	2
Total			4		80	20	100	3
Grand	l Total (V	Ith Semester)	32		560	140	700	27

#### Note:

- 1. The B.Com curriculum is divided into four parts and contains different courses, The courses have been named after **AECC**: Ability Enhancement Compulsory Course; **DSC**: Discipline Specific Course; **SEC**: Skill Enhancement Course; and **CC&EC**: Co-curricular and Extracurricular Activities
- 2. A practical is a 'hands—on class' which allows students to apply the theories learnt in the class room. One hour practical class is equal to one hour theory class and the class is managed by a single teacher. Practical classes may be conducted in the Business Lab or in Computer Lab or in the class room depending on the requirement. Experienced and Competent subject teachers may be allotted the practical workload.
- 3. IA marks for practical on skill development subject shall be awarded on the basis of practical records submitted by the student and on the basis of internal assessment tests.
- 4. Co-curricular and Extra-curricular Activities: A student shall opt for one of the following activities offered in the college, in all the four semesters of the undergraduate programme. The activity carries a credit each and will be internally assessed for 50 marks. The activities may include a) N.S.S. / N.C.C b) Sports and Games c) Physical Education or Activities related to Yoga d) Field studies / Industry Inplant Training. e) Community work such as promotion of values of National Integration, Environment, Human rights and duties, Peace, Civic sense etc. f) A Small project work concerning the achievements of India in different fields g) Evolution of study groups/seminar circles on Indian thoughts and ideas. h) Computer assisted/web-based learning and e-library skills Evaluation of Co-curricular and Extra-curricular Activities shall be as per the procedure evolved by the university from time to time.
- 5. Student shall have to continue with the same elective groups opted in the Fifth Semester to complete the B.Com course.
- 6. The students of the sixth semester should undergo 10 days intensive training in any organisation for the Internship Program preferably after completion of fifth semester and before commencement of sixth semester examinations. After the training programme they should prepare and submit the report covering functions of the industry and its contributions towards society. The internship programme should carry 50 marks, out of which 40 marks for the brief report on the in-plant training and 10 marks for the internal assessment. The concerned records should be kept in the college/department for at least six months, which should be produced to the university authorities as and when asked.

#### **COURSE - SEC-6.8: INTERNSHIP PROGRAMME**

**Objective:** To enable the students' to undergo in-plant training and understand the overall industrial system.

The students of the sixth semester should undergo 10 days intensive training in any organisation for the Internship Program preferably after completion of fifth semester and before commencement of sixth semester examinations. After the training programme they should prepare and submit the report covering functions of the industry and its contributions towards society. The internship programme should carry 50 marks, out of which 40 marks for the brief report on the in-plant training and 10 marks for the internal assessment. The concerned records should be kept in the college/department for at least six months, which should be produced to the university authorities as and when asked.

MUDALGI EDUCATION SOCIETY'S

#### ARTS AND COMMERCE COLLEGE, MUDALGI DIST: BELAGAVI Tal: MUDALGI



(Affiliated to Rani Channamma University, Belagavi)

### DEPARTMENT OF COMMERCE



A report on Internship Programme fulfillment of the requirement for the award of Bachelor of Commerce for the year 2022-23

Internship Programme at "Shri Mahalaxmi Urban Co-Operative Credit Society Ltd., Mudalgi"

> Submitted By Sneha C Melavanki

Reg No:-C2030440

Prof.S.C.Mantoor

Associate Professor Of Commerce

MES Arts And Commerce College, Mudalgi

Shri.H.B.M.DESAI

Co Secretary Of Shri Mahalaxmi Uraban

Co-operative Credit Society Ltd, Mudalgi

#### DECLARATION

I here by declare that "A study on Functions and Contributions at Shri Mahalaxmi Uraban Co-operative Credit Society Ltd, Mudalgi" is the result of project work carried out by me under the guidance of Prof. S.C.Mantoor in fulfillment for the award of the degree Bachelor of Commerce by Rani channamma University, Belagavi.

I have undergone a field work for a period from 14/08/2023 to 23/08/2023

I further declare that this report is based on original study undertaken by me and have not been submitted for award of any degree/diploma from any other university/institution.

Gmul-

Place:- Mudalgi Date:- 25/08/2023 Name & Sign Sneha C Melavanki (Reg No:- C2030440) MUDALGI EDUCATION SOCIETY'S

## ARTS AND COMMERCE COLLEGE, MUDALGI

Tal:-Mudalgi

Dist:-Belagavi

(Affiliated to Rani Channamma University, Belagavi)



## DEPARTMENT OF COMMERCE

## CERTIFICATE

This is to certify that Internship project report "A study on Functions and Contributions at Shri Mahalaxmi Urban Co-Opeartive Credit Society Ltd., Mudalgi". Submitted by Sneha C Melavanki Reg No: C2030440 to Rani Channamma University, Belagavi, for the award of Degree of Bachelor of Commerce is record of work carried out by her under my guidance.

Prof.S.C.Mantoor

Prof.G.V.Nagaraj

Prof.S.M.Gujagond

No.: AR.10/RSR.19299/92-93

ಸ್ಥಾಪನೆ ದಿ : 03-05-1992

ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅರ್ಬನ್ ಕೋ–ಆಪ್. ಕೈಡಿಟ್ ಮೂಡಲಗಿ. ಶಾಖೆ MUDALGI-591312. Tq. Mudalgi ಸಾಲಹಳ ೨ 9886987257 9591159461

ಸೂಸಾಂ	ಖಿಟಿ (	ຍ;
		850
	92 3200	000

ಜೆ. ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರಧಾನ ಕಭೇರ : 2: (08334) 251386

### Shri Mahalaxmi Urban Co-op. Credit Society Limited.,

Dist. Belagavi

ರಾಜೇಗರು : ಖಾನಟ್ಟ ಸಣಧೋಳ **೦** 9148021589

7795275216 abanedorfated (1) 8867874506

ದುರೋಳ Ø 9480159916 Ø 9916913496 ಜಮಖಂಡಿ

ರಾಮರ್ಮ ೦೦ 9986274340

tudged @ 8904262986

midento O 8762745889

Ref No.	
Ref No.	

Date:	
AP MILL P	

## INTERNSHIP CERTIFICATE

This is to certify that Miss. Sneha C Melavanki, a student of "Bachelor of Commerce" from M E S Arts And Commerce College, Mudalgi has completed his internship in our Shri Mahalaxmi Uraban Co-Operative Credit Society Ltd, Mudalgi and worked on "Functions and Contributions" from 14/08/2023 to 23/08/2023, under the guidance of Co-Secretary Shri H.B.M.Desai, of Shri Mahalaxmi Uraban Co-Operative Credit Society Ltd, Mudalgi.

During the tenure, She conducted her self well and was found to be sincere.

> Shri Mahalaxmi Urban Co-o, Credit Society Ltd., Mudalg To. Mudalgi

> > General Secretary

.No.: AR.10/RSR.19299/92-93

ಸ್ಥಾಪನೆ ವಿ : 03-05-1992 ಪ್ರಕ್ಷೆ ಕ್ಷಾಗಾಯಿಸಿಕೆ ಲಿ:

3,0	ಮಹಾಲ	ಕ್ಷೀ ಅರ್ಬನ್	ಕೋ–ಆಪ್.	ಕ್ರೆಡಿಟ್	ಸೊಸಾಯಿಟಿ ಲಿ;
Ι,	ಣ ಮಂಡಲಗಿ	ಮೂಡಲಗಿ.	ಶಾಖೆ	8=36	ಜ. ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರಧಾನ ಕಥೇರಿ : 🕿: (08334) 251386

### Shri Mahalaxmi Urban Co-op. Credit Society Limited.,

Tq. Mudalgi MUDALGI-591312.

312. Dist. Belagavi

ಕಾಜೀಯ : ಖಾನಟ್ಟ ೦ 9591159461 ಸಂಜರ್ಥನ ೦ 9148021589 ಕಟ್ಟೋಳ ೦ 8904262986 ಗಾಲಹಳ್ಳಿ Ø 9886987257 ಜಹಾರಿಂದುಕರ Ø 7795275216 ಮುನವಳಿ Ø 8867874506

ಮಧೋಳ Ø 9480159916 ಜಮಖಂಡಿ Ø 9916913496

ರಾಮದುರ್ಗ ೦೦ 9

9986274340

ಪಾರೂಗೇರಿ **೦** 8762745889

Ref N	Vo.	

Date	:				

## GUIDE CERTIFICATE (EXTERNAL)

This is certify that the project report title "A study on functions and contributions at Shri Mahalxmi Uraban Cooperative Credit Society Ltd, Mudalgi" Submitted by
Miss. Sneha C Melavanki is the record of work carried out by her
under my guidance.

Shri Mahalaxmi Urban Co-o<sub>k</sub> Credit Society Ltd., Mudalg. Tq. Mudalgi

> SOLO General Secretary

## ACKNOWLEDGEMENT

In the very beginning I express my deep sense of obligation to Prof. S.C.Mantoor, who guided me for successful completion of this report.

I express my sincere thanks to our Principal Prof. S.M.Gujagond and HOD Prof. G.V.Nagaraj of our College.

I wish to express sincere thanks to General Manger Mr. Channabasu Baganal and also thanks to all staff of The Society those who helped me directly or indirectly carrying out my project work along with practical training in office.

I am thankful to my parents, friends who have been upholding main prayers. I end this note with thanks to the almighty.

Miss Sneha C Melavanki B.Com 6<sup>th</sup> Sem Reg.No:-C2030440

## CONTENT

Chapters	Details	Page No
Chapter-1	Introduction  1.1) Introduction Of The Study 1.2) Importance Of The Study 1.3) Objectives Of The Study 1.4) Hypothesis Of The Study 1.5) Scope Of The Study 1.6) Limitations Of The Study 1.7) Methodology	1-4
Chapter-2	Historical Background & Profile  2.1) History Of The Aria & Bank 2.2) Profile Of The Co-Operative Society 2.3) Organization Chart 2.4) Administrative Structure 2.5) Employees Of The Co-Operative Society	5-10
Chapter-3	Theoretical Background  3.1)Profile Of The Study 3.2) Co-Operatives 3.3) Growth Of The Co-Operative Society 3.4)Deposit Schemes 3.5)Loans & Advances	11-22
Chapter-4	Contributions to Society	23-24
Chapter-5	Findings, Suggestions & Conclusions  5.1) Findings 5.2) Suggestions 5.3) Conclusions	25-26

## CHAPTER-1

# INTRODUCTION

## 1.1 Introduction of the study:

Finance is essential for every business enterprise to carry out its activities, because finance is one of the basic needs of all kinds of modern economic activities. That is why, the finance is called the lifeblood of every business enterprise. The different financial institutions are Banks, Co-operative Societies.

Co-operatives are the part of banking sectors and these works on the basis of banks. Now a days from the nationalized banks, the co-operatives be problems for making profits and surviving. But said bank that is "SHRI MAHALAXMI URBAN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY LTD" has clear goal of try to make a good profits and huge amount of working capital invests.

"Shri Mahalaxmi Urban Co-Operative Credit Society is one of the biggest co-operative in Mudalgi. It was established on 1992 and running successfully since 32 years. It was opened 10 branches, working capital turnover is huge as compare to others. So I have selected the topic functions and contributions towards society at this co-operative society.

## 1.2 Importance of the study:

Functions and contributions towards society is the lifeblood & nerve center of organization. As the circulation of blood is essential in the human body for maintains of life, in the same way deposits, loans and social works are essential to all the organizations to maintain the smooth running of the organizations. Working capital is the part of total capital. It is used for carrying out the regular business operations.

## 1.3 Objectives of the study:

The objectives of the present studies are as follows.

- The main objectives of the study is to study the "Shri Mahalaxmi Urban Co-Operative Credit Society Ltd", during the period under study with special reference of deposits and loans.
- To analysis various function and contribution towards society.
- To make comparative study of financial statements.
- To assess the present and future earning capacity of the business.
- To examine efficiency of the management.
- To make the necessary suggestion for efficient working.
- To study how to handle the loan assets in case of default by the customer.

# 1.4 Hypothesis of the study:

The present study based on the following assumptions:

- It assumed that the main branch has succeeded in deposit satisfactorily.
- Various innovative bank deposit and loans schemes launched by the bank provide helpful in mobilizing more funds.

### 1.5 Scope of the study:

Mudalgi town is known & famous for the cattle market in southern India. It is located at Mudalgi Taluka in Belgaum District Karnatak-591312

- The study is comprised of Financial Statement Analysis like Balance Sheet & Income statement.
- The study is mainly based of the Balance Sheet and Income statement of the Bank.
- Bank to manage its day-to-day affairs.
- The report of the study can be referred to secondary source of data for further studies.

### 1.6 Limitations of the study

- Since the study undertaken as the fulfilment of the requirement of the degree course of Bachelor of commerce the research has limit it to be main branch of the Shri Mahalaxmi Urban co-operative credit society ltd Mudalgi.
- This project is requiring to be submitted to the university within a prescribed period of time.
- The study area is related to only Mudalgi place, Mudalgi Taluk, Belagavi district only.
- Availability of secondary data was very negligible.

### 1.7 Methodology

The information collected through the following data methods

- · Primary data
- · Secondary data
- Primary data: This data is collected from conducting questionnaires to the beneficiaries & bank employees.
- Secondary data: This data is collected from published work in the said subjects, office records of the "SHRI MAHALAXMI URBAN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY LTD" and discuss with staff & managers.

The data was derived from the several sources like annul reports, record kept by the pamphlet, bank library & official records of the bank.

### **CHAPTER-2**

### HISTORICAL BACKGROUND & PROFILE

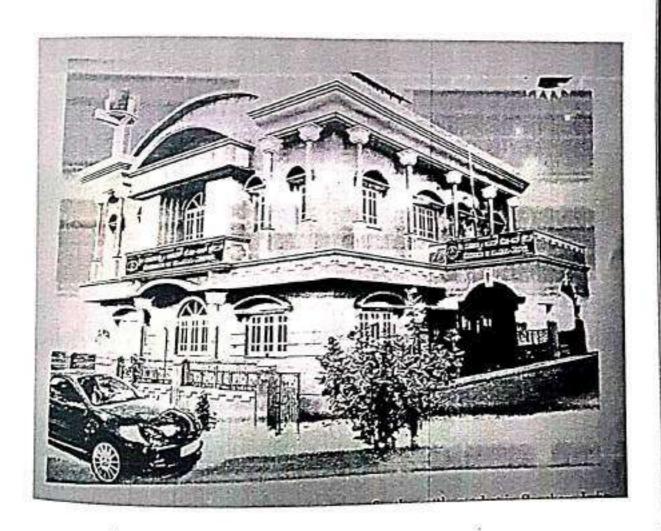
### 2.1 History Of The Area &Bank:

Mudalagi Town is known & famous for the cattle market in Southern India. Mahalaxmi bank located in APMC Road Mudalgi, Mudalgi Taluka in Belgaum district. Mudalgi situated between Juth-Jamboti and Nippani-Mudhol state highways. Shri Siddh Samsthanmath is great evidence for cultural and religious integration of the people.

The major part of land is irrigated by Hidkal dam project of Ghataprabh River with sugarcane is the major crop. Now a days the farmers facing so many problems & also they won't getting proper value for their crops. To solving this problem the co-operatives are established all over. The one of the bank said that "Shri Mahalaxmi Urban Co-operative Credit Society Ltd" has clear goal of try to provide as much finance to formers to solve their problems.

## SHRI MAHALAXMI URBAN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY LTD, MUDALGI

On the holy presence of Shri Shripadbhod Swamiji Mudalgi "Shri Mahalaxmi Urban Co-operative Credit Society Ltd" was established on 03/05/1992. On the leadership of T S Parshi & other persons the co-operative was established to provide financial facilities to business and farmers of villages surrounding Mudalgi.



# 2.2) Profile Of The Co-Operative Society

Name

Shri Mahalaxmi Urban Co-operative

Credit Society Ltd Mudalgi -591312

Place

Mudalgi .

Founder

T S Parsi :

Bank Started On

03 May 1992

No of Branches

10

:

:

:

:

No of Directors

12

No of Employees

48

Branches.

a) Khanatti.

f) Mahalingpur

b) Sundholi.

g) Munavalli

c) Kadkol.

h) Mudhol

d) Salahalli.

i) Jamakandi

e) Ramdurga. j) Haruger

Registration No

AR/10/RSR/19299/92-93 :

Share Capital

2,69,99,704.00 .

Total Loan issued.

¥ ... 81,15,43,685.00

# 2.3 Organization Chart

Board of Directors	
Chairman	
Vice-Chairman	
General Manager	5.7.3.45Cd
Chief accountant	
Branch manager	
Assistant Manager	
Accountant	
 Clerk	
Attender	
Watchman	

# 2.4 Administrative structure of main branch

Members	Name	
Shri. Mallappa G Ganiger	CHIRMAN	
Dr. Prakash S Nidagundhi	VICE CHIRMAN	
Shri. Mutappa B Irapanavar	DIRECTOR	
Shri. Shivbasu R Kanatti	DIRECTOR	
Shri. Santhosh T Parshi	DIRECTOR	
Shri. Mahadhev C Gokak	DIRECTOR	
Shri. Mahadhev Shri. Sachin P Munyal	DIRECTOR	
Smt. Savakka M Shekki	DIRECTOR	
	DIRECTOR	
Smt. Barathi R Patil	DIRECTOR	
Smt. Vidyashri S Murgoda	DIRECTOR	
Smt. Gouravva G Patil	DIRECTOR	
Smt. Shoba M Kadhm	GENERAL MANAGER	
Shri. Chanabasu S Bagnal		

## 2.5 Employees of the Co-Operative Society:

<b>EMPLOYEES</b>	Names	
Shri. H B M Desai	CO-SECRETARY	
Shri. A S Ganiger	SALESMAN	
Smt. J R Andhani	CLERK	
Shri. S G Putti	COMPUTER OPERATOR	
Shri. D K Hirematt	CLERK	
Shri. V H Irapanavar	CLERK	
Shri. R S Koparde	CLERK	
Shri. A P Belkud	CLERK	
Shri. S G Akkannavar	ATTENDER	
Shri. A S Kwari	ATTENDER	
Smt. S G Dheshpande	ATTENDER	
Shri. N N Hiremath	ATTENDER	
Shri. S S Maloji	ATTENDER	
	ATTENDER	
Shri. S M Hiremath	PIGMY COLLECTOR	
Shri. S D Kamate Shri. K V Mane	WATCHMAN	

# CHAPTER-3

# THEORITICAL BACKGROUND

### 3.1 Profile Of The Study:

Commerce is not restricted to mere purchase and sale of goods. It includes all those activities or services which help in the removal of hindrances of persons (trade). Contacts (communication).place (transport & insurance).time (where housing) & financing (banks & financial institution) and facilitate and simplify trade. These activities or services constitute service sector or commercial services.

### Definition & Meaning Of Bank:

Dr. H. L. Hart: Defines a banker as "One who in the ordinary course of his business. Homers cheques drawn upon him by person from & for whom he receives money on current accounts."

The Indian banking regulation act of 1949 defines the term "Banking company as any company which transacts the business of banking in India & the term" banking as accepting for the purpose of lending or investment of deposits of money from the public repayable on demand or otherwise.

Now a days banking sector is tremendously developed with using modern technology. Co-operatives are the part of banking sectors and these works on the basis of banks only.

### 3.2 Co-Operatives:

### Meaning & Definition:

A co-operative organization is an voluntary association of persons working on the noble principles of self-help, equality, democracy & freedom. It believes in the golden rule of "All for one and one for all" and team spirit.

According to E.H.Calvent "Co-operation is a form of organization where-in persons voluntarily associate together as human beings, on the basis of equality, for the promotion of economic interests of themselves.

### Features of Co-operative society:

- Voluntary association
- Open membership
- Unlimited membership
- Democratic management
- Equality
- Registration
- Body corporate
- Service motive
- Limited liability
- Personalized service
- Familiarity with clients
- Equal distribution of profits

### 3.3 Growth Of The Co-Operative Society

#### Introduction:

Co-operative society builds up its resources for becoming financially sound & strong. The society should be a portion of resources in cash reserve. Usually the society has to pay interest on deposits, salary, to staff, office expenses, dividend to shareholders etc. The society's consumption loans have provided considerable relief to the common man. The society should provide better loans to members the full satisfaction & good work.

### Membership:

To hold membership in "Shri Mahalaxmi Urban Co-op credit society mudalgi", the person must be of above 18 years age & he is of native place. He must have submit his in written application for membership.

The applications are put discussion in board of directors meting. After the board passed the application then he become member of the society.

### Growth of the membership in the society:

Year	Members
2017-18	6306
2018-19	7126
2019-20	8537
2020-21	9071
2021-22	9553
2022-23	10211

### Share Capital

For the promotion of the society share capital is required. The mobilization of share capital is very important. Society collects share amount from members.

### Growth Of The Share Capital:

Year	share capital Rs	
2017-18	1,63,77,316.00	
2018-19	1,90,43,028.00	
2019-20	2,14,08,842.00	
2020-21	2,31,16,265.00	
2021-22	2,49,41,332.00	
2022-23	2,69,99,704.00	

### Reserve Fund:

A reserve fund is a savings amount set aside by society to meet any future costs or financial obligations, especially those arising unexpectedly.

### Growth of the Reserve Fund

Year	Reserve funds Rs
2017-18	2,58,73,497.79
2018-19	3,26,37,497.59
2019-20	4,19,76,272.44
2020-21	5,02,93,757.12
2021-22	6,16,98,907.69
2022-23	7,51,05,133.99

### **Net Profit:**

Earning of profit is usual objective of co -operative society. But profit in the name of surplus fund is as essential for future development of the society.

# Growth of the Net Profit

QIOMETT OF ATT		
	Net Profit in Rs	
Years	1,12,84,767.00	
2018		
2019	1,79,35,609.00	
	1,81,11,892.00	
2020	2,58,60,977.00	
2021	3,06,20,450.00	
2022	3,50,97,098.00	
2023	3,50,77,070.00	

# 3.4 Deposit Schemes

# Types Of Deposits:-

- Fixed deposit
- Recurring deposit
- Savings deposit
- Pigmy deposit
- Monthly interest payment deposit
- Lakshmi cash certificate
- Senior citizens deposit
- Children deposit Scheme
- Aishwarya fund deposit Schemes

### Fixed Deposit

## Interest Rates For Deposits

Interest Rates 2	6%
46 Days	8%
3 Months	9%
6 Months	11%
1 Year	11.5%
2 Year	12.5%
3 Year	4.%
Small Savings A/c	3.%
Pigmy Deposits	

#### NOTE:

- 0.5% more interest will be given only for one year for senior citizens on Fixed Deposits.
- If in case of withdraw of pigmy deposits within 6 months less 5% commission on withdraw amount.

# MAHALAXMI CASH CERTIFICATE:

Mahalaxmi cash certificate is a deposit it provides double income for customers deposited of cash.

Ex: 1,00,000 after 7 years of time equal to 2,00,000

### Recurring Deposit

1 year	10.5%
2 Year	11.5%
3 Year	12.5%

- Savings account interest rate @ 5%
- Pigmy account interest rate @ 4%
- Lakshmi Cash certificate
  - Double for 6 years 6 months (78 months)
- Monthly interest payment deposits
  - Rs 1,00,000/- par month Rs 1,000/-
  - Rs 50,000/- par month Rs 500/-
- For senior citizens 0.50% high Interest rate

(for fixed deposit only)

- ❖ For children under 12 years of age Rs 10,000/- for 10 years Rs 30,000/
- Aishwarya fund deposit scheme
  - Rs 10000/- for 8 years 4 months (100 months)

### SHRI MAHALAXMI URBAN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY LTD, MUDALGI PROGRESS VIEW OF 13 YEARS

EAR	MEMBERS	SHARE AMOUNT	DEPOSITS	LOANS	WORKING CAPITAL	NET PROFIT
010-11	3818	7419390	101632386	89197896	136217891	6103794
2011-12	4024	7994626	115771302	10232698	156891219	6650761
	4138	8873796	139641137	122190577	188431539	5010448
2012-13	4264	9724436	16924426	137432370	224894800	7930564
2013-14	4492	10694426	207600037	165767895	272742939	9259401
2014-15	150,000,000	11991201	289285635	200121856	3663841431	10541457
2015-16	5244	14330150	382855625	274823674	475681073	13179499
2016-17	5309	Print Control	473506753	346142061	579225436	11284767
2017-18	6306	16377316	524481254	404509243	647601859	17935609
2018-19	7126	19043028	593695244	477178501	738631397	18111892
2019-20	8537	21403028	678650297	565881452	851894551	25860977
2020-21	9071	23116265	775030806	645087421	978730125	30620450
2021-22	9553	24941332	929848048	811543685	1167242223	35097098
2022-23	10211	26999704	929848848	CONTRACTOR		

# 3.5 Loans and advances

### Meaning of Loans & Advances:

- · Loan:- The term loan refers to the amount given to member by the bank.
- · Advances:- Advances means the credit facility granted by the bank short term purpose such has purchase of goods and meeting other short term trade liabilities. Maximum amount of loan to be sectioned by the risk of board of director & on the security of applicant.

### Principles of Loans & Advances

- 1) Safety
- 2) Liquidity
- 3) Diversification of risk
- 4) Profitability

### **Explaination:**

1) Safety

For a banker, the celebrated principle in holding asset is "safety first" nothing is more important to him than the preservation of principal sum advanced. In fact by safety is meant the ability of the borrower to repay the principal and interest thereon according to the terms and conditions provided in the loan agreement.

2) Liquidity

The next principle of sound co-operative society lending is that the advances should be liquid. The assets should be readily into cash without much loss of value, which temporary advances granted to finance some purchased of stock, raw materials etc. this is what is referred to "real bills doctrine" repayment out of the sale proceeds of the very assets which banks accommodation helped to finance.

### 3) Diversification of Risks

It is another important principle of sound lending is that the banker should hold loan assets of diversified character. So as to reduce the credit risk. It should be one of the banker's to advance relatively moderate sums to many customers rather than large sums to few customers. Loans are also tied to be diversified with respect to maturity, security and the type of the borrowers.

### 4) Profitability

A significant matter for consideration is the remunerative of the advance is the yield which the particulars advance is going to give to the banker. The rate of interest to be charged has to be commensurate with the risk involved in loan. The objective of profitability has to be moderated by safety and liquidity of funds and then by national policies as lay down by the government and the central bank.

# Types of Loans & Advances:

- 1) Surety loan
- 2) Vehicle loan
- 3) Medium term loan
- 4) Gold loan
- 5) Cash credit loan
- 6) Gold based C.C.loan
- 7) Building loan
- 8) Deposit loan
- 9) Loan on salary

### Purposed Of Loan Sanctioned:

- Commercial purpose
- Agricultural purpose
- Business purpose
- Transport purpose
- Domestic-consumption purpose
- Other purposes

# Rate Of Interest Charged

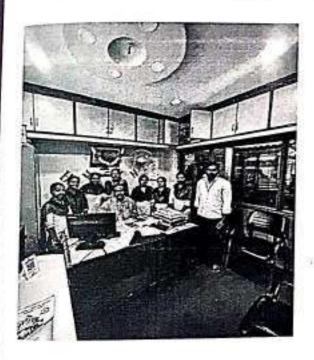
Loans and advances	Rate of interest %		
Surety loan	17%		
Vehicle loan	13.5%		
Medium term loan	14%		
Gold Ioan	13%		
Cash credit loan	15%		
Gold based C.C.loan	13%		
Building loan	14%		
Deposit Ioan	13%		
Loan on salary	14%		

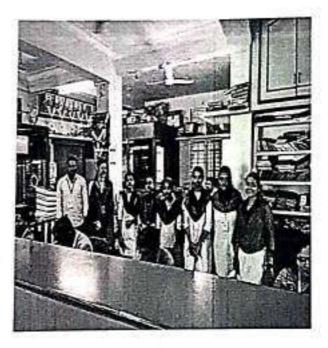
# CHAPTER-4

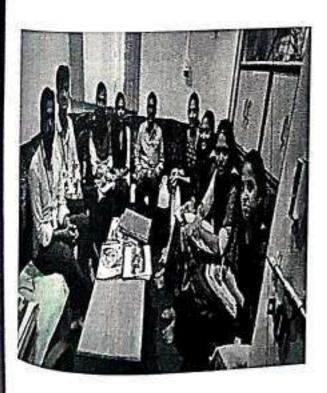
# CONRIBUTIONS TO SOCIETY

- 1. Cooperative education fund
- Society provides 2% amount of net profit to education porganizations in every year
- Society provides bonus of two month salary to employees
- 2. Charity fund
- Society provides 5% amount of net profit to charity
- 3. Staff provident fund facilitie
- Staff provident fund will be maintained in reserved from net profit of 10%
- 4. Staff welfare fund
- Staff welfare fund well be maintained in reserved from net profit
- Society provides Staff health insurance up to 5 lakh to employees
- 5. Staff gratuity fund facility
- Shri Mahalaxmi uraban co-operative credit society ltd mudalgi doneted one lack rupees to iranna tempale mudalgi.
- Shri Mahalaxmi uraban co-operative credit society ltd mudalgi doneted one lack rupees to sai tempale mudalgi.

#### "SHRI MAHALAXMI URBAN CO-OPERATIVE CREDIT SOCIETY LTD









# CHAPTER-5 FINDINGS, SUGGESTIONS & CONCLUSION

### 5.1 Findings:

- Most of the borrowers are good customer and repay the amount and interest regularly. But some borrowers are willful defaulter due their personal problems.
- 2. Borrowers are lacking of competing the market domestically and globally.
- Borrowers are lagging in proper management of funds and in diversification and expansion.

### 5.2 Suggestions:

- The pigmy loans must be increased
- The society must advance the loan against pledged
- The vehicle loans must be increased.
- The deposit loans must be increased.
- The society may provides more different types of loans.
- The gold loans may be increased.

### CONCLUSION

In my view the shri Mahalaxmi urban co-operative credit society ltd mudalgi is good co-operative society. Well-furnished and good management system. The employees are well satisfied with a work and this society is running very smoothly and very good.